

BİLİŞİM HUKUKU DERGİSİ

DIGITAL LAW REVIEW

Cilt: 4 Sayı: 2 | Vol. : 4 Issue: 2 | 2022

BİLİŞİM HUKUKU DERGİSİ

DIGITAL LAW REVIEW

Cilt: 4

Sayı: 2

Aralık 2022

Vol.: 4

Issue: 2

December 2022

ASBÜ Yayınevi

Ankara 2022

BİLİŞİM HUKUKU DERGİSİ

DIGITAL LAW REVIEW

e-ISSN: 2667-6109

Cilt: 4 Sayı: 2

Vol.: 4 Issue:2

Aralık 2022

December 2022

Dergi İletişim Bilgileri/Review Contact Information:

ASBÜ Hukuk Fakültesi Dekanlığı

Hükümet Meydanı No: 2, 06030 Ulus, Altındağ, ANKARA

Tel: +90 312 596 44 44-45 Fax: +90 312 311 86 00

E-mail: bilisimhukukudergisi@asbu.edu.tr

<https://dergipark.org.tr/bilisimhukukudergisi>

Bilişim Hukuku Dergisi hakemli bir dergidir. Yayımlanan eserlerden doğan sorumluluk yazara/yazarlara aittir.

Digital Law Review is a peer-reviewed journal. The liability of the published work lies with the author/authors.

Bu dergideki eserler, Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License ile lisanslanmıştır.

The works contained herein are licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Yayına Hazırlayan

Mizanpaj: Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

Kapak Tasarımı: Basın Yayın Daire Başkanlığı

Hükümet Meydanı No: 2, 06030 Ulus, Altındağ, ANKARA

Tel: +90 312 596 44 46 Fax: +90 312 311 86 00

E-mail: asbu.library@asbu.edu.tr

Baskı: Dijital Yayın

Sertifika No: 33365

Tel: 596 46 12

İMTİYAZ SAHİBİ:

Prof. Dr. Bülent KENT

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi Dekanı

Sorumlu Müdür:

İsmail ÖZCAN

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi Sekreteri

Editör:

Doç. Dr. Yasin SÖYLER

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi

Editör Kurulu:

Öğr. Gör. Dr. Erman EROĞLU

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi

Arş. Gör. Mustafa Cemre CAN

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi

Arş. Gör. Sümeyye Şimşek

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi

Danışma Kurulu:

Prof. Dr. Bülent KENT

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi

Prof. Dr. Mehmet Emin BİLGE

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi

Prof. Dr. Hayrunnisa ÖZDEMİR

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk
Fakültesi

Prof. Dr. Julia Hörnle

Queen Mary Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Mustafa ATEŞ

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Hukuk
Fakültesi

Prof. Dr. Jürgen Bröhmer

Murdoch Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Olgun DEĞİRMENCİ

TOBB ETÜ Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Cemil KAYA

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Leyla KESER BERBER	İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Prof. Dr. Yücel OĞURLU	İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Prof. Dr. Erdal YERDELEN	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Gülsün Ayhan AYGÖRMEZ UĞURLUBAY	İstanbul Gedik Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Armağan Ebru BOZKURT YÜKSEL	Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Hasan SINAR	Altınbaş Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Doç. Dr. Erman BENLİ	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Barış ERMAN	Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Yuhanif Yusof	Utara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih KAPLANHAN	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Bedii KAYA	İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dr. Ahmet KILIÇ	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Dr. Mustafa KÜÇÜKALİ	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

YAZIM KURALLARI

Başlangıç

1. Makale başlığı: Amerigo Md BT, 15 pt., Tüm harfler büyük, Kalın, Ortalanmış.
2. Yazar adı: Amerigo Md BT, 13 pt., Kalın, Sağa yaslı, İlk harfler büyük, yıldız ile dipnotta yazarın mesleği.
3. Öz, Abstract ve Anahtar Kelimeler: Kalın, İlk harfler büyük.

Metin

1. Metin içi başlıklar: Amerigo Md BT, 12 pt.
2. Başlık başındaki işaretler için yeni liste stili tanımlanması (Word’de Giriş sekmesinde paragraf kutucuğunun içinde üst sıradaki liste işareti/numaralandırma işaretlerinden çok düzeyli liste başlığı altında yeni liste stili tanımla daha sonra sol alttan biçimden numaralandırma seçeneği seçilecek) sıralaması:
  1. **Seviye:** Numaralandırma stili: I, II, III... Kalın, Tümü büyük harfler
  2. **Seviye:** Numaralandırma stili: A, B, C... Kalın, İlk harfler büyük
  3. **Seviye:** Numaralandırma stili: 1, 2, 3... Kalın, İlk harfler büyük
  4. **Seviye:** Numaralandırma stili: a, b, c... Kalın, İlk harfler büyük
  5. **Seviye:** Numaralandırma stili: i, ii, iii... Normal, İlk harfler büyük, İtalik.
3. Ana metin: Palatino Linotype, 11 pt.
4. Metin paragrafları: İlk satır 0,75 cm içeride, her iki tarafa yaslanmış, sağ ve sol girinti 0, paragraf öncesi 5nk paragraf sonrası 0 nk aralık, satır aralığı 1.

Dipnotlar

1. Dipnot: Palatino Linotype, 9 pt.
2. Dipnot paragrafları: Asılı 0,5 cm içeride, her iki tarafa yaslanmış, sağ ve sol girinti 0, paragraf öncesi 2 nk paragraf sonrası 0 nk aralık, Aynı stildeki paragraflar arasına boşluk ekleme seçeneği seçilmemiş, satır aralığı 1. Ancak aynı dipnotta birden çok paragraf verilecekse bu durumda söz konusu iki paragraf arasında aralık 0 olmalıdır (üstteki paragrafın paragraf ayarlarından “sonra” kısmı 0 nk, alttaki paragrafın ise “önce” kısmı 0 nk yapılmalıdır).
3. Dipnottaki cümle ile dipnotta sol baştaki numara arasında 1 boşluk bırakılmalıdır.
4. Dipnotta sonu nokta ile biten bir ifade varsa tekrar nokta konulmasına gerek yoktur, bunun haricinde herhangi bir işaretten sonra mutlaka nokta konulmalıdır.
5. Metin içerisinde gösterilen dipnot numaraları şayet bir noktalama işareti varsa onun hemen ardından boşluk bırakılmaksızın belirtilecektir.

Yanlış: verilecektir¹.

Doğru: verilecektir.¹

Kaynakça

1. Kaynakça ayrı sayfada başlayacaktır.
2. Alfabetik sıralı, Palatino Linotype, 11 pt.
3. Kaynakça paragrafları: 0,75 cm asılı (ilk satırdan sonraki satırlar 0,75 cm içeride), her iki tarafa yaslanmış, sağ ve sol girinti 0, paragraf öncesi aralık 3 nk paragraf sonrası aralık 0 nk, Aynı stildeki paragraflar arasına boşluk ekleme seçeneği seçilmemiş, satır aralığı 1.
Yazım şekline ilişkin kurallara uygun olarak hazırlanmış örnek word formu için bkz. <http://dergipark.org.tr/download/journal-file/14917>

Yazım-İmla Kuralları ve Atıf Usulü

1. Derginin yazım ve imla kurallarında Türk Dil Kurumunun yayınları ve kararları esas alınmaktadır.
2. Dipnot ve kaynakçalarda "The Chicago Manual of Style" atıf sistemi benimsenmiştir. Atıf sistemine ilişkin detaylı bilgi için bkz. <https://librarybestbets.fairfield.edu/citationguides/chicagonotes-bibliography#BookwithTwoorThreeAuthors>
<https://www.chicagomanualofstyle.org/book/ed17/frontmatter/toc.html>
3. Eserin yayın dilinin Türkçe olması halinde atıf yapılırken;
  - ◇ "and" yerine "ve"
  - ◇ "unpublished" yerine "yayımlanmamış" veya "yayınlanmamış"
  - ◇ "Anonymous" yerine "Anonim"
  - ◇ birden fazla ciltten oluşan eserlerde "volume/vol." yerine "Cilt."
  - ◇ "see" yerine "bkz."
  - ◇ "in" yerine "iç."
  - ◇ "accessed" yerine "erişim tarihi"
  - ◇ "trans." yerine "çev."
  - ◇ "edited by" yerine "editör"
  - ◇ "translated by" yerine "çeviren"
  - ◇ "interview by" ifadesi yerine "röportajı yapan"
  - ◇ "PhD diss." yerine "doktora tezi"
  - ◇ "thesis" yerine "tez"
  - ◇ "last modified" yerine "son değiştirilme"
  - ◇ "filmed" yerine "çekim" ifadeleri kullanılmalıdır.
  - ◇ Tarih belirtirken kullanılan ay isimleri Türkçeleştirilmiştir ancak yazım formatı korunmuştur. Örneğin; Mayıs 8, 2019 şeklinde yazılmalıdır.
  - ◇ Dergi sayısını ifade eden "no." ifadesi korunmuştur. Keza "ed." ifadesi aynen korunmuştur.
  - ◇ Sayfa numarasında "vd." kullanılmamalıdır. Bunun yerine ilgili numara ile arasına boşluk konulmaksızın "ff." İfadesi kullanılmalıdır. Eğer "ff."dan sonra "." gelecekse kullanılmaz ancak ";", "?" vb. gelecekse onlar "ff."deki noktaya bitişik yazılır.
  - ◇ Metin içerisinde dipnotta gösterilen mevzuat veya mahkeme kararı kaynakçada gösterilmeyecektir. Yargı kararlarına yapılan atıflarda aşağıdaki kural ve kısaltmalar dikkate alınmalıdır:

- ◊ Mahkemenin/kurumun adı varsa dairesi, E. esas numarası K. karar numarası tarih [gün.ay.yıl formatında], (kararın ulaşıldığı kaynak, varsa ulaşıldığı kaynaktaki sayfa numarası veya URL veya DOI numarası).
- ◊ Yabancı kararlarda ilgili mahkemenin veya kurumun kendisinin benimsemiş olduğu karar atıf usulü kullanılabilir. Tercih edilirse Türk kararları için kullanılan sistem de uygun düştiği ölçüde uygulanabilir. Ancak, bir eserde aynı mahkemenin veya kurumun bir kararı için hangi sistematik kullanılmışsa diğer kararlarında aynı sistematığın kullanılması gerekir.

Anayasa Mahkemesi	AYM
Bireysel Başvuru	BB
Bölge Adliye Mahkemesi	BAM
Ceza Dairesi	CD
Ceza Genel Kurulu	CGK
Daire	D
Danıştay	Dan.
Esas	E.
Hukuk Bölümü	HukukB
Hukuk Dairesi	HD
Hukuk Genel Kurulu	HGK
İçtihadı Birleştirme Kurulu	İBK
İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu	İBK
İdari Dava Daireleri Kurulu Kararı	İDDK
Karar	K.
Uyuşmazlık Mahkemesi	UM
Vergi Dava Daireleri Kurulu Kararı	VDDK
Yargıtay	Yar.

Örnekler:

AYM, E.2017/172, K.2018/32, 28.03.2018.

Yar. 1. HD, E.2015/1456, K.2017/7086, 05.12.2017, (Kazancı İçtihat ve Bilgi Bankası).

Ankara BAM 2. HD, E.2016/113, K.2017/21, 23.01.2017,
(<https://legalbank.net/belge/ankara-bolge-adliye-mahkemesi-2-hd-e-2016-113-k-2017-21-t-23-01-2017-bosanmadan-kaynaklanan-tazminat/3040600>).

Rekabet Kurulu, K.19-12/136-60, 13.3.2019,
(<https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=c4268558-edce-48b5-996d-152defb6a7e4>).

5. Resmi Gazeteye yapılacak atıflar şu şekilde belirtilmelidir: RG. 02.01.2019, S. 30643.

WRITING FORMAT

Beginning

1. Title of the works: Amerigo Md BT, 15 pt., bold and capital letter, centered paragraph style.
2. Names(s) of author(s): Amerigo Md BT, 13 pt., bold, first letter capital, right justified. Job of author(s) shall be written with an actinoid footnote.
3. Abstract and Keywords: Bold and first letter capital

Text

1. Titles in the text: Amerigo Md BT, 12 pt.
2. Authors should arrange the text utmost with five-degree heading and the number of the titles has a style as follows:
  - First level:** Numbering style: I, II, III... Title: bold and capital letter.
  - Second level:** Numbering style: A, B, C... Title: bold and first letter capital.
  - Third level:** Numbering style: 1, 2, 3... Title: bold and first letter capital.
  - Fourth level:** Numbering style: a, b, c... Title: bold and first letter capital.
  - Fifth level:** Numbering style: i, ii, iii... Title: italic and first letter capital.
3. Main text: Palatino Linotype, 11 pt.
4. Paragraphs: 0,75 cm first line indent, justified alignment, left/right indent: 0 cm, pre/post-paragraph spacing: 5/0 nk, 1 line spacing

Footnotes

1. Style: Palatino Linotype, 9 pt.
2. Footnotes paragraphs: 0,5 cm hanging indentation, justified alignment, left/right indent: 0 cm, pre/post-paragraph spacing: 2/0 nk, 1 line spacing. The box for adding space to same styled paragraphs should not be filled. If there are more than one paragraph in a footnote, pre/post-paragraph space should be 0 nk in this footnote.
3. Between the footnote number and footnote text one character space should be left.
4. All footnotes should be completed with a dot.
5. Footnotes numbers should be demonstrated after punctuations.

Wrong: given¹.   **Right:** given.¹

Bibliography

1. Bibliography should start on a separate page.
2. Style: alphabetically ordered, Palatino Linotype, 11 pt.
3. Bibliography paragraphs: 0,75 cm hanging indentation, justified alignment, left/right indent: 0 cm, pre/post-paragraph spacing: 3/0 nk, 1 line spacing. The box for adding space to same styled paragraphs should not be filled.

For the sample word form edited per the writing form rules of the Journal, please see <http://dergipark.org.tr/download/journal-file/14917>

Spelling and Footnotes

1. The works should be prepared per official spelling and orthographic rules.
2. "The Chicago Manual of Style" is accepted for footnotes and bibliography. For further information please see
<https://librarybestbets.fairfield.edu/citationguides/chicagonotes-bibliography#BookwithTwoorThreeAuthors>
<https://www.chicomanualofstyle.org/book/ed17/frontmatter/toc.html>

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

**ANTALYA BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
6. HUKUK DAİRESİ'NİN 13.11.2020 TARİHLİ
KARARI ÇERÇEVESİNDE DİJİTAL
TEREKENİN KAPSAMININ
İNCELENMESİ 191**

*Examination of the Scope of Digital Legacy
in the Frame of Antalya District Court of Appeal
6th Civil Chamber's Decision Dated 13.11.2020*

Orhan Gazi SARIDAĞ

**AKILLI SAATLER VE KİŞİSEL
VERİLER..... 233**

Smart Watches and Personal Data

Melik Ahmet AKÇINAR

Çeviri / Translation

**AŞIRI SAĞCILIK VE NEFRET SUÇUYLA MÜCADELE
KANUNU.....261**

The Law on Combating Right-Wing Extremism and Hate Crimes

Sena KONTOĞLU, Dilan ERDOĞAN

ANTALYA BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 6. HUKUK DAİRESİ'NİN 13.11.2020 TARİHLİ KARARI ÇERÇEVESİNDE DİJİTAL TEREKENİN KAPSAMININ İNCELENMESİ

*Examination of the Scope of Digital Legacy in the
Frame of Antalya District Court of Appeal 6th
Civil Chamber's Decision Dated 13.11.2020*

Orhan Gazi Sarıdağ*

Öz

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte dijital varlıklar çeşitlenmiş ve maddi değerleri de artmıştır. Ancak dijital varlıkların mirasçılara intikali hususunda ülkemizde yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Dijital varlıklar; sosyal medya, bulut ve e-posta hesapları, kripto paralar, NFT gibi kripto varlıklar ile oyun hesaplarından oluşmaktadır. Sosyal medya hesaplarının mirasa elverişliliği yalnızca kişisel veri içeren hesaplar ve ekonomik değeri bulunan hesaplar olarak ikiye ayrılarak incelenmelidir. Kripto varlıklardan kripto paralar intikale elverişlidir. NFT'ler de fikri hak kapsamında mali haklar gereği intikale elverişlidir. Dijital varlıkların intikale elverişliliği ve intikalın pratikte ne şekilde gerçekleşmesi gerektiğine ilişkin ülkemizde yasal

---

* Hâkim, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Doktora Öğrencisi, orhansaridag@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9366-0304.

Makale Gönderim Tarihi / Received: 30.11.2022

Makale Kabul Tarihi / Accepted: 23.12.2022

Atıf / Citation: Sarıdağ, Orhan Gazi. "Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi'nin 13.11.2020 Tarihli Kararı Çerçevesinde Dijital Terekenin Kapsamının İncelenmesi," *Bilişim Hukuku Dergisi* 4, no. 2 (2022): 191-232.

düzenleme yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Çalışmada belirtilen konularda açıklamalar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Tereke, Sosyal Medya, Bulut Hesabı, Kripto Varlık, NFT.

Abstract

With the development of technology, digital assets have diversified and their values have increased. However, Turkey hasn't got legal regulation regarding the descent of digital assets to heirs. Digital assets consist of social media, cloud and email accounts, cryptocurrencies, crypto assets such as NFT and game accounts. The inheritability of social media accounts should be examined by dividing them into accounts containing only personal data and accounts with economic value. Cryptocurrencies are inheritable. NFT's are also inheritable due to their pecuniary rights under the intellectual property right. There is a need for Turkish legal regulation regarding the inheritability of digital assets and how the descent take place in practice. In the study, explanations were made on the mentioned subjects.

Keywords: Digital Legacy, Social Media, Cloud Account, CRYPTO Asset, NFT.

GİRİŞ

Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi'nin E.2020/1149 K.2020/905 sayılı ve 13.11.2020 tarihli ilamında; Denizli 4. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde tereke tespit talebiyle görülen talepte, talep eden taraf, trafik kazasında ölen eşinin mirasçısı olarak kendisinin ve müşterek çocuklarının kaldığını, murisin ölümünden önce kullanmakta olduğu iPhone marka telefonun bulunduğu, iPhone marka telefonlara özel bulut servisi olan iCloud sisteminde yer alan fotoğraflar, ses kayıtları, videolar, harici medya dosyaları, e-mail, dökümanlar, notlar gibi pek çok verinin yer aldığını, bu verilere sadece Apple ID ve

Apple parolası aracılığıyla erişebildiğini, murisin telefonundaki Apple ID bilgisinin muris adına olan mail hesabında kayıtlı bulunduğunu, ancak bu iCloud hesabına girebilmesi için murisin hesap parolasına ihtiyaç duyduğunu, vefatı nedeniyle GSM hattı aktif olmadığından dolayı hesaba ulaşamadığını, talep edenin bu iCloud hesabına bağlı bulunan ve bu iCloud hesabı vasıtasıyla kontrol edilen tereke kapsamında verilerinin ve maddi değeri haiz e-ticaret sitesi hesabının, bu sitelerdeki hesapta kuponlarının ve hediye çeklerinin yer aldığını, yine talep eden ve müşterek çocuklarının bulunduğu çok sayıda medya dosyasının yer aldığını beyan etmiştir. Bu nedenle talep eden mirasçı eş mahkemedem; murisin Apple ID ve bu ID ile ilişkili hesapların sahibi olduğunun, talep edenin müteveffanın temsilcisi olduğunun, murise ait Apple hesaplarında yer alan kişisel verilerin kendisi tarafından alınabileceğinin tespitini talep etmiştir. Talep eden vekilinin bir konferans sırasında yapmış olduğu açıklamada talep edenin bu yöndeki talebinin, yazılım mühendisi olarak faaliyet gösteren davacının müteveffanın fotoğraflarından oluşan bir hologramını geliştirerek çocuklarına bu hologram ve yapay zeka vasıtasıyla annelerinin hatırasını oluşturmak istemesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.¹

I. KARARA KONU OLAY VE MERCİLERİN KARARLARI

İlk derece mahkemesi tarafından yapılan yargılama neticesinde "*davacının murise ait apple marka cep telefonunun icloud hesabındaki fotoğraf, video, ses kayıtları, medya dosyaları, maillere ulaşmak için murisin terekesinin tespitine, icloud kimliğinin terekenin aktifinde kabul edilerek icloud hesabına ulaşılması için karar verilmesini talep ettiği, TMK'nın 589.maddesine göre tereke tespitinde murisin mal ve haklarının tespit edilmesinin amaçlandığı, murise ait cep telefonunda bulunan icloud hesabına erişilmesi ile murisin özel*

---

¹ Dijital Çağda Dijital Miras–Akademik Koordinasyon Topluluğu, erişim tarihi: Nisan 14, 2022, <https://www.youtube.com/watch?v=Abby39595A0>.

hayatının gizliliğinin ihlal edileceği, icloud hesabına erişilmeden cep telefonundan telefonda kayıtlı resimlere murisin mirasçuları tarafından ulaşılabacağı, davacının talebinin tereke tespitine konu edilemeyeceği” gerekçesiyle talebin reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararında yer verildiği şekliyle: “Talep eden vekili istinaf dilekçesinde özetle; yerel mahkemenin gerekçesinin eksik ve yanlış olduğunu, icloud hesabına ve dolayısıyla yukarıda sayılan maddi ve manevi varlıklara mahkeme kararı olmadan erişilmesinin mümkün olmayacağını, bunun yanı sıra; özel hayatın gizliliği hakkı gerçek kişinin maddi ve manevi gelişimini koruyan bir hak olması sebebiyle önemli olduğunu ancak vasfını yitirmiş bir hakkın olamayacağını, dolayısıyla da salt ölmüş kişilere yönelik eylemlerin özel hayatlarının gizliliğine aykırılık oluşturamayacağını, vefat itibariyle kişiliğin sona ermesi sebebiyle yerel mahkemenin “özel hayatın gizliliğini ihlal” tespitinin hukuktan yoksun olduğunu bildirerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasını” talep etmiştir.

İlk derece mahkemesi kararını inceleyen Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi kararında; “... talep eden müteveffanın “Apple iCloud” kimliğinin terekenin aktifinde olduğunun da tespitini talep etmiştir.

Gelişen teknolojilerin insan hayatını kolaylaştırması yanında bir kısım yeni kavramlar ve hukuki sorunlar yarattığı bilinen bir gerçektir. Bunların en başında da mülkiyet kavramının başkalaşımının geldiği söylenebilir.

Düne kadar mülkiyet kavramı menkul ve gayrimenkul mülkiyeti ile bir kısım sınırlı ayni haklar etrafında şekillenirken, son dönemde fikri mülkiyet kavramının gelişimi üzerine ilgili otoritelerce “Fikir ve Sanat Eserleri” mülkiyet hukuku çerçevesinde koruma altına alınmış, bu yönde bir kısım yasal düzenlemelere gidilmiştir.

Ancak çağımızın kaçınılmaz şekilde dijitalleşen hayat tarzı karşısında dijital mal varlığına dair dijital mülkiyet ile ilgili henüz yasal bir düzenleme yapılmadığı görülmektedir.

Yakın zamana kadar elektronik posta hesapları, sosyal medya hesapları ve benzeri dijital uygulamalar yalnızca kişisel kullanıma

yönelik olup maddi bir değer taşımazken günümüzde bu hesapların reklam gelirleri elde edilen maddi bir karşılığı olan hesaplar halini alabildiği gibi, yine sosyal medya hesaplarının ve dijital para cüzdanlarının bağlı olduğu e-posta hesaplarının da artık kişisel kullanımı aşırı ticari değeri olan dijital mal varlığı kapsamına girmeye başladığı anlaşılmaktadır.

Bu konuda Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi Yasemin Maraşlı DİNÇ'in <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2019-142-1849> adresinde yayınlanan makalesinden yararlanılarak katıldığımız bir kısım tespitlerinin altının çizilmesi anlamında alıntılama yapılmıştır.

Teknolojinin, dolayısıyla da internetin bu denli gelişmesi sonucunda sosyal medya kullanımı hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline almıştır. Artık bir kısım insan, sosyal medya platformları aracılığıyla maddi kazanç elde etmeye dahi başlamıştır. Özellikle son zamanlarda "YouTuber" olarak nitelenmeye başlanan insan sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Öte yandan "Facebook" veya "Instagram" hesapları üzerinden, bir meslek icra edencesine satış yaparak yahut genellikle takipçi sayısı fazla olanların kişisel sayfalarında reklamlar yaparak maddi kazanç elde etmeleri sıradan hale gelmiştir.

Tüm bu gelişmelerin sonucu olarak ortaya çıkan dijital mal varlığı veya dijital miras kavramları ise ülkemiz hukuk sistemi içerisinde çok yaygın bir kullanıma sahip değildir. Türk kanunlarında bu konuda yasal düzenlemeler de henüz mevcut değildir. Bunun yanında konu Türk hukuk öğretisinde de, uygulamada bir sorun olarak ortaya çıkmamasından olsa gerek, yeterli derecede incelenmemiştir."

"Dijital malvarlığı kavramı, videolar, fotoğraflar, e-postalar, kişisel sosyal medya hesapları gibi elektronik olarak depolanan ve yalnızca dijital formda bulunan diğer varlıklar anlamına gelmektedir. Ancak dijital dünyanın sürekli değişmesine bağlı olarak dijital malvarlığının nelerden oluştuğu net olarak belirlenememektedir."

"Dijital miras ise bu tür soyut malvarlığı değerlerinin mirasçılara intikal etmesi, mirasa konusu olmasıdır"

Aynı makalede değinildiği üzere mirasta intikal prensiplerinin kanunda şekil bulmuş hali olan TMK m. 599/2 hükmünde; “Kanunda öngörülen ayrık durumlar saklı kalmak üzere mirasçılar, mirasbırakanın aynî haklarını, alacaklarını, diğer malvarlığı haklarını, taşınır ve taşınmazlar üzerindeki zilyetliklerini doğrudan doğruya kazanırlar ve mirasbırakanın borçlarından kişisel olarak sorumlu olurlar” denilmektedir.

Günümüzde dijital mal varlığının yadsınamaz ve göz ardı edilemez bir gerçeklik olduğu, kripto para adı verilen ve uluslar arası ödemelerde dahi kullanılmaya başlanmış dijital sistemlerin var olduğu, yine astronomik reklam gelirleri sağlayan sosyal medya hesaplarının gün geçtikçe arttığı, aynı şekilde youtube ve benzeri dijital platformlarda salt reklam geliri ve hatta ücretli üyelik sistemi ile hizmet veren kanallar oluşturulduğu bir ortamda dijital mal varlığı ve dijital miras ile ilgili olarak yasal bir düzenleme bulunmadığı, bu konuda yasal bir boşluk bulunduğu değerlendirilmiştir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 1.maddesi; “Kanun, sözüyle ve özüyle değindiği bütün konularda uygulanır.

Kanunda uygulanabilir bir hüküm yoksa, hakim, örf ve adet hukukuna göre, bu da yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiye ona göre karar verir.” düzenlemesini içermektedir.

Murisin e-posta hesabı ve buna bağlı olarak kullanılan sosyal medya hesapları, dijital cüzdandan hesapları vb maddi değer ifade eden ve TMK’nun 599.maddesi kapsamında terekesine dahil olup mirasçılarında intikali gereken dijital mal varlığının da tespitinin gerekeceği kanaatine varılmıştır.

Dosya özelinde bakıldığında, talep eden özellikle “...@gmail.com” hesabının murise ait olduğunun, yani müteveffanın apple kimliği ile ilişkili hesapların sahibi olduğunun ve müvekkilinin müteveffanın temsilcisi olduğunun ve mahkemece verilecek yetkilerinin, Elektronik Haberleşmenin Gizliliği Kanunu’nda kullanıldığı şekliyle “yasal rıza” teşkil ettiğinin tespitini istemektedir. ....@gmail.com hesabının müteveffaya ait olup olmadığı hususu teknik bir konu olup mahkemece ancak bilirkişi raporu alınarak tespit edilebileceği açıktır. Bunun

tespitinden sonra ise talep edenin ilgilinin temsilcisi olduğu ve bu bilgilerin verilmesinin Elektronik Haberleşmenin Gizliliği Kanununa aykırılık teşkil edip etmeyeceği hususu hukuki bir değerlendirme gerekecektir.

Sonuç olarak, mahkemece tespit talebi gereğince murisin ölüm tarihi itibarıyla tüm aktif ve pasif mal varlığının tespiti ve bu minvalde dijital mal varlığının terekesine dahil olması gerektiği nazara alınarak dijital terekesinin de tespiti yapılarak araştırma ve inceleme sonucunda bir karar verilmesi gerekirken, ölü kişinin e-posta hesabının özel hayatın gizliliği kapsamında değerlendirilerek talebin reddine karar verilmiş olması hatalı olmuştur.” denilmek suretiyle dijital malvarlıkların terekeye ait olduğuna ve bunun tespitinin yapılması gerektiğine karar verilmiştir.

II. KONUYA UYGULANACAK YASAL MEVZUAT

Mirasta intikal prensipleri temel olarak 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 599. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan hüküm uyarınca;

“Mirasçılar, mirasbırakanın ölümü ile mirası bir bütün olarak, kanun gereğince kazanırlar.

Kanunda öngörülen ayrık durumlar saklı kalmak üzere mirasçılar, mirasbırakanın aynı haklarını, alacaklarını, diğer malvarlığı haklarını, taşınır ve taşınmazlar üzerindeki zilyetliklerini doğrudan doğruya kazanırlar ve mirasbırakanın borçlarından kişisel olarak sorumlu olurlar.

Atanmış mirasçılar da mirası, mirasbırakanın ölümü ile kazanırlar. Yasal mirasçılar, atanmış mirasçılara düşen mirası onlara zilyetlik hükümleri uyarınca teslim etmekle yükümlüdürler.”

Sosyal medya hesaplarında yer alan murise ait kişisel bilgiler ile üçüncü kişiler ile yapmış olduğu yazışmalar, fotoğraflar, ses kayıtları gibi içerikler kişisel veri mahiyetindedir. Kişisel veriler, 2010 yılı değişikliği ile Anayasal olarak korunmuştur. Anayasa'nın 20. maddesi uyarınca: *“Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin*

kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir."

Kişisel verilerin korunmasına dair temel düzenleme 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'dur.

İncelemeye konu BAM kararında kişisel verilere ilişkin *Elektronik Haberleşmenin Gizliliği Kanunu* adlı kanuna atıf yapılmış ise de belirtmek gerekir ki mevzuatımızda bu isme sahip bir kanun bulunmamaktadır. Kararda belirtilmek istenen kanun, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu²'dur. Kanun'un 51. maddesi "*Kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğin korunması*" başlığını taşımaktadır. Anılan hükmün konumuz ile ilgili fıkraları şu şekildedir: "(1) *Kişisel verilerin işlenmesinde; hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olması, doğru ve gerektiğinde güncel olması, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenmesi, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması ile işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi ilkelerine uyulur.*

(2) *Elektronik haberleşmenin ve ilgili trafik verisinin gizliliği esas olup, ilgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde, haberleşmeye taraf olanların tamamının rızası olmaksızın haberleşmenin dinlenmesi, kaydedilmesi, saklanması, kesilmesi ve takip edilmesi yasaktır.*

(3) *Elektronik haberleşme şebekeleri, haberleşmenin sağlanması dışında abonelerin/kullanıcıların terminal cihazlarında bilgi saklamak veya saklanan bilgilere erişim sağlamak amacıyla işletmeciler tarafından ancak ilgili abonelerin/kullanıcıların verilerin işlenmesi hakkında açık ve kapsamlı olarak bilgilendirilmeleri ve açık rızalarının alınması kaydıyla kullanılabilir.*

...

---

² RG. 10.11.2008, S. 27050 (Mükerrer).

(12) *Bu Kanun kapsamında kişisel verilerin gizliliğinin, güvenliğinin ve amacı doğrultusunda kullanılmasının temininden işletmeciler sorumludur.*"

Sosyal medya hesaplarının günümüzde ekonomik değere ulaşması ve astronomik bedellerin bu yolla kazanılabilmesi, ayrıca sanat eseri olarak kabul gören ve fikri çaba ihtiva eden NFT (*Non-Fungible Token-Takas Edilemez Jeton*) olarak adlandırılan kripto varlıkların günümüzde popülerliğinin artması nedeniyle bunların 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korunup korunmayacağı ve korunması halinde mali hakların mirasçılara geçmesi hususu değerlendirilmelidir. Bu konuda uygulanacak hüküm FSEK'in 63. maddesi gereğince, *"Bu Kanunun tanıdığı mali haklar miras yolu ile intikal eder. Mali haklar üzerinde ölüme bağlı tasarruflar yapılması caizdir."*

İncelemeye konu Bölge Adliye Mahkemesi (BAM) kararında belirtildiği üzere dijital malvarlığı ve dijital miras hakkında yasal düzenleme bulunmadığının değerlendirilmesi halinde bu kez TMK'nın 1. maddesi gündeme gelecektir. İlgili madde, hukukun uygulanması ve kaynakları başlığını taşımaktadır ve *"(1) Kanun, sözüyle ve özüyle değındığı bütün konularda uygulanır.*

(2) *Kanunda uygulanabilir bir hüküm yoksa, hâkim, örf ve âdet hukukuna göre, bu da yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ona göre karar verir.*

(3) *Hâkim, karar verirken bilimsel görüşlerden ve yargı kararlarından yararlanır."* hükmünü amirdir.

III. KONUNUN İNCELENMESİ

A. Mirasçılara Geçen Varlıklar

Miras, mirasbırakanın ölümü ile mirasçılara geçen özel hukuk ilişkilerinin tamamına denir.³ Miras hukuku, ölen kişinin ölümden sonraki hakları ve hukuki ilişkilerini tayin etmesi nedeniyle mirasçılar ile miras bırakan arasında bir köprü vazifesi görmektedir.⁴ Miras hukukunun konusunu ölüm anında mevcut olan miras yolu ile intikale elverişli özel hukuku ilişkileri oluşturur.⁵

TMK m. 599/2 uyarınca “*Kanunda öngörülen ayrık durumlar saklı kalmak üzere mirasçılar, mirasbırakanın aynî haklarını, alacaklarını, diğer malvarlığı haklarını, taşınır ve taşınmazlar üzerindeki zilyetliklerini doğrudan doğruya kazanırlar ve mirasbırakanın borçlarından kişisel olarak sorumlu olurlar.*” Hükümden anlaşılacağı üzere aynı haklar ve zilyetlikten doğan haklar kural olarak mirasçılara kül halinde ve kendiliğinden intikal edecektir.⁶

Mirasbırakanın sahip olduğu mülkiyet, irtifak, rehin gibi eşyaya bağlı aynı haklar, fikri haklar, mali değeri olan yenilik doğuran haklar, ticari işletme, sermaye ortaklık payı, zilyetliğe

³ Rona Serozan ve Baki İlkyay Engin, *Miras Hukuku* (Ankara: Seçkin Yayınları, 2021), 108; Fikret Eren ve İpek Yücer Aktürk, *Miras Hukuku* (Ankara: Yetkin Yayınları, 2021), 4; Sezer Çabri, *Miras Hukuku Şerhi Cilt 1* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018), 28; Mustafa Dural ve Turgut Öz, *Türk Özel Hukuku: Cilt IV Miras Hukuku* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 2022), 8; Bilge Öztan, *Miras Hukuku* (Ankara: Turhan Kitabevi, 2017), 16; Zeynep Rana Demir, “Sosyal Medya Hesaplarının Miras Yoluyla Geçiş Mümkün Müdür?”, *Prof. Dr. Feyzi Necmeddin Feyzioğlu'nun Anısına Armağan*, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020), 163.

⁴ Ahmet M. Kılıçoğlu, *Miras Hukuku* (Ankara: Turhan Kitabevi: 2018), 1; Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 28-29.

⁵ Kılıçoğlu, *Miras Hukuku*, 3-6.

⁶ Samim Gönensay ve Kemaleddin Birsan, *Miras Hukuku* (İstanbul: Ahmet Said Matbaası, 1963), 227; İlhan Öztrak, *Miras Hukuku* (Ankara: Sevinç Matbaası, 1968), 13-14; Halil Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 2004), 54; Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 29; Suat Sarı, *Uygulamalı Miras Hukuku* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 2020), 21; Zahit İmre ve Hasan Erman, *Miras Hukuku* (İstanbul: Der Yayınları, 2018), 11; Eren, Yücer Aktürk, *Miras Hukuku*, 5.

bağlanan hukukî sonuçlar, vadeli veya vadesiz mevduatlar, hisse senetleri, kıymetli evrak kendiliğinden mirasçılara geçer.⁷ Borç ilişkilerinden doğan borç ve alacaklar da kural olarak mirasçılara geçer. Bu bağlamda borcun veya alacağın kaynağı önemli değildir.⁸ Haksız fiil yahut sebepsiz zenginleşmeden doğan borçlar da mirasçılara geçer.⁹ Ancak şahsen ifa yükümlülüğü bulunan hallerde sözleşme ilişkisinin mirasçılara geçmesinden bahsedilemeyecektir.

Manevi tazminat talebi, TMK 25 uyarınca belirli koşullarla mirasçılara intikal edebilir. Manevi tazminat talebinin mirasçılara geçebilmesi için; zarar görenin bu hakkını sağlığında ileri sürmüş olması veya manevi tazminatın varlığının tazminat yükümlüsü tarafından kabul edilmesi gerekir.¹⁰

Fikri haklar kapsamında eser sahibinin mali hakları FSEK m. 63 uyarınca mirasçılara intikal eder.¹¹ Sınai haklar, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 148. maddesi gereğince mirasçılara intikal etmektedir. Sınai hakların kanun hükmünde kararname ile düzenlendiği SMK öncesi dönemde de sınai haklar mirasçılara intikal etmekteydi.

Şahsa bağlı haklar kural olarak mirasçılara intikal etmemektedir. Bu durumun birkaç istisnası bulunmaktadır. Bu istisnalar doktrinde malvarlığında yer almayan ancak terekede yer alan hukuki ilişkiler olarak nitelendirilmektedir.¹² Bunlardan ilki TMK m. 291 uyarınca soybağının reddi davası açma

---

⁷ Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 29.

⁸ Kılıçoğlu, *Miras Hukuku*, 3.

⁹ Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*, 137.

¹⁰ Kılıçoğlu, *Miras Hukuku*, 3; Hüseyin Hatemi, *Miras Hukuku* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018), 12-13; Dural ve Öz, *Miras Hukuku*, 14; Mehmet Ayan, *Miras Hukuku* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020), 316.

¹¹ Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*, 129.

¹² Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 35-36; İmre ve Erman, *Miras Hukuku*, 344-345; Dural ve Öz, *Miras Hukuku*, 14-15.

hakkıdır.¹³ Bir diğer istisna ise TMK m. 159 gereği görülmekte olan evlenmenin butlanı davasında davacı eşin ölmesi halinde mirasçılardan bu davaya devam edebilmesidir.¹⁴ Son olarak TMK m. 181/2 uyarınca boşanma davasının devamı sırasında ölen davacı eşin yerine mirasçıları davaya devam ederek davalı eşin mirasçı sıfatını kazanmasını engelleyebileceklerdir.¹⁵

B. Mirasçılara Geçmeyen Varlıklar

Miras hukukunun konusunu ölüm anında mevcut olan varlıklar oluşturduğundan dolayı ölüm nedeni ile doğan haklar mirasçılara geçmeyecektir. Bu kapsamda TBK m. 53'te yer alan ölenin yakınlarına tanınan destekten yoksun kalma tazminatı münhasıran bu yakınların malvarlığında doğan bir haktır.¹⁶ Benzer olarak 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda şehit yakınlarına bağlanan yardım geliri hakkı doğrudan ölenin yakınlarına özgülenmiştir. Yine TMK m. 507'de düzenlenen mirasbırakan ile birlikte yaşayan ve mirasbırakan tarafından bakılan kimselerin üç aylık geçim giderleri bu kişilerin doğrudan şahsında doğan haklardandır.¹⁷

Şahsa bağlı haklar yukarıda belirtilen istisnalar dışında miras yolu ile intikal etmez¹⁸. Şahsi irtifak haklarından intifa ve oturma hakları nitelikleri gereği mirasçılara geçmezler¹⁹. Yine

¹³ Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*, 90; Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 40.

¹⁴ Dural ve Öz, *Miras Hukuku*, 14; Öztan, *Miras Hukuku*, 16.

¹⁵ Kılıçoğlu, *Miras Hukuku*, 6.

¹⁶ Eren, Yücer Aktürk, *Miras Hukuku*, 9-10; Kılıçoğlu, *Miras Hukuku*, 7; Dural ve Öz, *Miras Hukuku*, 15.

¹⁷ Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 39.

¹⁸ Kılıçoğlu, *Miras Hukuku*, 6; Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*, 85-86; Dural ve Öz, *Miras Hukuku*, 15.

¹⁹ Serozan ve Engin, *Miras Hukuku*, 110; Gönensay ve Birsan, *Miras Hukuku*, 225; Kılıçoğlu, *Miras Hukuku*, 3; Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*, 67; Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 30-31; İmre ve Erman, *Miras Hukuku*, 346; Eren, Yücer Aktürk, *Miras Hukuku*, 8; Öztan, *Miras Hukuku*, 16.

velayet hakkı,²⁰ dernek üyeliği, nafaka hakkı²¹ gibi şahsa bağlı haklar da mirasçılara geçmez.²² Kişilik hakları ve bu hakların içerdiği kişilik değerleri terekede yer almaz ve mirasçılara geçmez,²³ ancak bu durum ölenin kişilik haklarının hiçbir surette korunmayacağı anlamına gelmemektedir.²⁴

TBK m. 83 gereğince borçlunun sıfatının önemli olduğu sözleşme ilişkileri miras yoluyla intikal etmez.²⁵ Bu nitelikteki sözleşmelere örnek olarak eser sözleşmesi, hizmet sözleşmesi ile kural olarak vekalet sözleşmesi verilebilir.²⁶ Ancak taraflarca aksi kararlaştırılmışsa yahut işin niteliğinden aksi anlaşılıyor ise ölüm vekalet ilişkisini sona erdirmez(*mandatum post mortem*).²⁷ Yine TBK m. 639/2 uyarınca, aksi kararlaştırılmadıkça adi ortaklık ilişkisi ortaklardan birinin ölümü üzerine sona erer.²⁸

C. Dijital Tereke Kavramı ve Dijital Terekenin Kapsamı

Dijital tereke kavramı, 21. yüzyılda internetin yayılması ile birlikte özellikle sosyal medya vasıtasıyla kişisel verilerin sosyal

---

²⁰ Gönensay ve Birsen, *Miras Hukuku*, 255.

²¹ İmre ve Erman, *Miras Hukuku*, 345.

²² Öztrak, *Miras Hukuku*, 11-12; İmre ve Erman, *Miras Hukuku*, 10; Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*, 92-99.

²³ Serozan ve Engin, *Miras Hukuku*, 108; Eren, Yücer Aktürk, *Miras Hukuku*, 6; Öztan, *Miras Hukuku*, 29.

²⁴ Post-mortem koruma ilkesine ilişkin görüşler hakkında bkz: Serozan ve Engin, *Miras Hukuku*, 118-122.

²⁵ Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*, 79; Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 33.

²⁶ Kılıçoğlu, *Miras Hukuku*, 4-5; Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 33; Eren, Yücer Aktürk, *Miras Hukuku*, 7; Dural ve Öz, *Miras Hukuku*, 10.

²⁷ Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 33.

²⁸ Çabri, *Miras Hukuku Şerhi*, 33; Akkanat, *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*, 101-102.

medya hesaplarında bulunması nedeniyle gündeme gelmiştir.²⁹ Sosyal medya hesapları aracılığıyla gelir elde etme imkanının doğması ise malvarlığı değeri olması nedeniyle bu hesapların tereke içerisindeki durumunu tartışılır kılmıştır. Son olarak 2008 yılında Satoshi Nakamoto tarafından ortaya atılan³⁰ eşler arası (*peer to peer*) kripto para sistemi³¹ Bitcoin'in ortaya çıkması ile birlikte farklı türde kripto varlıklar gelişmiştir. Kripto varlıklar genellikle sanal hesap cüzdanlarında yer almaktadır ve bunların mirasçılara intikali konusu incelenmeye muhtaçtır. Çalışma kapsamında incelemeye konu kararın kapsamı dışında yer almakla birlikte kripto varlıkların da dijital tereke içerisinde değerlendirilmesinin gerekliliği nedeniyle çalışmaya dahil edilmiştir. Dijital tereke kavramı, sosyal medya hesaplarındaki kişisel veriler, ekonomik değere sahip olan sosyal medya hesapları ve kripto varlıklar yönünden ayrı ayrı incelenmiştir.

1. Sosyal Medya Hesaplarındaki Kişisel Veriler

Günümüzde milyarlarca insan internet üzerinden sosyal medya paylaşımları yapıp iletişim kurmakta, e-posta göndermekte, online alışveriş yapmakta, internet bankacılığı üzerinden işlem yapmakta ve dosyalarını bulut servisleri aracılığıyla depolamaktadır. Özellikle sosyal medya ve e-posta hesaplarında kişinin üçüncü kişiler ile yaptığı yazışmalar, kişisel fotoğraf ve videoları, görüş bildirir yazı ve paylaşımları yer alabilmektedir.

Yalnızca Facebook üzerinde toplam 10-30 milyon arasında ölü hesap bulunduğu tahmin edilmektedir ve günlük sekiz

---

²⁹ Stephanie Herzog, "Der digitale Nachlass und das Erbrecht", *AnwBl Online* 2018, erişim tarihi: Nisan 22, 2022, 472 <https://anwaltsblatt.anwaltverein.de/files/anwaltsblatt.de/anwaltsblatt-online/2018-472.pdf>

³⁰ Satoshi Nakamoto, "Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System", erişim tarihi: Nisan 23, 2022, <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>.

³¹ Asuman Turanboy, "Kripto Paraların Ortaya Çıkmaları ve Hukukî Nitelikleri", *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi* 45, no. 3 (2019): 53.

binden fazla kişinin ölmesi nedeniyle hesapları kullanılamamaktadır.³² 50 yıl sonra Facebook'ta ölü hesap sayısının yaşayanlarınkini geçeceği belirtilmektedir. Hesap sayılarının büyüklüğü ve yasal düzenleme eksikliği değerlendirildiğinde, kişilerin ölümü ile sosyal medya hesaplarında yer alan verilerin, üçüncü kişiler ile yapılan yazışmaların mirasçılara geçip geçmeyeceği bu bağlamda önem taşımaktadır.

Ülkemiz özelinde dijital malvarlığı değerlerinin intikaline dair incelemeye konu karar haricinde başka bir yüksek yargı kararı bulunmamaktadır. Ancak internet kullanımının yaygınlaşması nazara alınarak yasal düzenleme yapılmasının gerekliliği ortadadır.

Mirasçılara intikal eden mal varlıklarına ilişkin temel düzenleme TMK m. 599'dur. TMK m. 599'da mirasçılara geçen malvarlığı unsurları aynı haklar, alacaklar, diğer malvarlığı hakları ile taşınır ve taşınmaz zilyetliğini kapsamaktadır. Maddede dijital varlıklara dair bir açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Yukarıda belirtildiği üzere, kişilik hakları ve bu hakların içerdiği kişilik değerleri terekede yer almaz ve bu nedenle mirasçılara geçmeyecektir.³³ Burada yapılması gereken değerlendirme sosyal medya hesaplarında yer alan verilerin bu kapsamda olup olmayacağıdır.

Sosyal medya hesaplarının mirasçılara intikali hususunda ülkemizde yasal düzenleme bulunmamaktadır. Benzer şekilde dünyada da çok az sayıda ülkede bu yönde düzenleme mevcuttur.

1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren yeni Çin Halk Cumhuriyeti Medeni Kanunu ile elektronik veriler ile dijital

---

³² "How Many Dead People Are on Facebook?", erişim tarihi: Nisan 23, 2022, <https://medium.com/swlh/how-many-dead-people-are-on-facebook-aa296fea4676>

³³ bkz. dn. 29.

varlıklar malvarlığı unsuru kapsamında sayılmıştır.³⁴ ABD’de 47 eyalet tarafından kabul edilen Mutemet Tarafından Dijital Varlıklara Erişim Yasası³⁵ kapsamında ölümden sonra dijital malvarlıklarının intikaline açık bir biçimde cevaz verilmiştir.

Sosyal medya hesapları aracılığıyla yapılan paylaşımlar, görüş yazıları ile e-posta hesapları aracılığıyla yapılan yazışmalar, bulut servislerindeki veriler kişisel veri mahiyetindedir. Ülkemizde kişisel verilere ilişkin temel düzenleme 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’dur. Ancak verilerin miras yoluyla intikaline yönelik bir hüküm KVKK’da bulunmamaktadır. Kişisel veri tanımında bulunan “gerçek kişi” kavramından yola çıkılarak ölen kişinin kişisel verileri KVKK kapsamında korunmayacağı söylenebilir.³⁶ Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) metninde de ölen kişilere ait verilerin GDPR kapsamında korunmayacağı açıkça belirtilmiştir.³⁷ Ölümlerin kişilik haklarının ölümden sonra (post mortem) korunabileceğine yönelik teoriler bulunmaktadır.³⁸ Ölene ait kişisel verilerin de bu kapsamda

---

³⁴ Bkz. m. 469/2. erişim tarihi: Nisan 25, 2022, <https://tr.chinajusticeobserver.com/law/x/civil-code-of-china-part-iii-contract-20200528>

³⁵ “The Revised Uniform Fiduciary Access to Digital Assets Act (RUFADAA)”, erişim tarihi: Nisan 24, 2022, <https://www.uniformlaws.org/HigherLogic/System/DownloadDocumentFile.ashx?DocumentFileKey=112ab648-b257-97f2-48c2-61fe109a0b33&forceDialog=0>

³⁶ Bu konuda Kişisel Verileri Koruma Kurumunun vermiş olduğu karar için bkz. erişim tarihi: Mayıs 02, 2022, <https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/6710/2019-273>

³⁷ bkz. GDPR Recital 27.

³⁸ Bu konudaki görüşler için bkz: Hasan Petek, *Kişilik Değerlerinin Ölümden Sonra Korunması*, (Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2015); Çiğdem Mine Yılmaz, ““Mephisto” Kararı Çerçevesinde Postmortal Dönemde Kişilik Hakkının Korunması”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 20, no. 41: 877-897.

değerlendirilip değerlendirilemeyeceği tartışmaya açıktır³⁹. Ancak bu durum ölen kişinin kişilik haklarına yapılan saldırı neticesinde yakınlarının bu kapsamda talepte bulunup bulunamayacağına ilişkindir. Karara konu olaydaki sorun ise ölen kişinin kişisel verilerinin mirasçılara intikal edip etmeyeceğidir.

E-posta hesabının tereke kapsamında bulunup bulunmadığı meselesi ilk olarak ABD’de dava konusu olmuştur⁴⁰. Davaya konu olayda Irak’ta savaş sırasında ölen ABD askeri Justin Ellsworth’ün ailesi çocuklarının e-posta hesabına erişmek istemişler ve yer sağlayıcı Yahoo’ya başvuruda bulunmuşlardır. Yahoo mirasçılardan başvurusunu hizmet şartları gereği intikal işleminin mümkün olmaması nedeniyle reddetmiştir⁴¹. Ailenin bu konuda dava açması üzerine mahkeme davayı kabul etmiştir. Ancak dava sonrasında Yahoo hesaba erişim sağlamak yerine yalnızca e-postaların on bin sayfalık çıktısını vermekle yetinmiştir.⁴²

Sosyal medya hesaplarının tereke kapsamında olup olmadığı yönünde Alman Federal Mahkemesi’nin önüne gelen olayda; 15 yaşındaki bir kız çocuğu kendisini trenin önüne

---

³⁹ Murat Uçak, “Kişisel Verilerin Ölümden Sonra Korunması”, *İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 6, no. 10: 118-119.

⁴⁰ Murat Develioğlu, *Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü Uyarınca Kişisel Verilerin Korunması Hukuku* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2017), 31-32; Yasemin Maraşlı Dinç, “Ölümden Sonra Sosyal Medya Hesaplarının Hukuki Akıbeti: Dijital Miras”, *TBB Dergisi* no. 142 (2019): 277.

⁴¹ Yahoo Denies Family Access To Dead Marine’s E-Mail, erişim tarihi: Nisan 23, 2022, <https://www.cnet.com/tech/tech-industry/yahoo-denies-family-access-to-dead-marines-e-mail/> Joanna Vatavu, "The Importance of Planning for Your Digital Estate," *Estates, Trusts and Pensions Journal* 32, no. 1 (2012): 2.

⁴² Rachel Pinch, "Protecting Digital Assets after Death: Issues to Consider in Planning for Your Digital Estate," *Wayne Law Review* 60, no. 2 (Kış 2015): 558-559; Rebecca G. Cummings, "The Case Against Access to Decedents’ E-mail: Password Protection as an Exercise of the Right to Destroy," *Minnesota Journal of Law, Science and Technology*, no. 5 (2014): 898.

atması neticesinde ölmüştür. Ailesi, kızlarını intihara sürükleyen nedenler hakkında bilgi toplamak için kızlarının Facebook hesabına erişmeye çalışmaktadırlar. Kızın annesi hesap parolasını bilmektedir ancak hesaba girdiğinde hesabın anıt durumunda (başka Facebook kullanıcısının bildirimini üzerine hesap sayfasına diğer kullanıcıların iyi dileklerini belirtebildiği ancak kullanıcının ana hesabında herhangi bir işlem yapılamayan mod) olduğunu görmektedir ve bilgilere erişememektedir.⁴³ Bu konuda Facebook'a başvurduğunda ise Facebook hesap bilgilerini paylaşmayı reddetmiştir. Bunun üzerine anne ilk derece mahkemesinde dava açmıştır. Alman ilk derece ve bölge mahkemesinin ardından dava Federal Mahkemeye taşınmıştır. Federal mahkeme yapmış olduğu değerlendirme neticesinde taraflar arasında sosyal ağ kullanıcı sözleşmesi bulunduğunu ve bu sözleşmenin miras ile intikal edeceğini, sözleşmede hesabın miras yoluyla intikaline yönelik aksi bir hüküm bulunmadığını içtihat etmiştir.⁴⁴ Mahkeme ayrıca kararında hesabın kişisel veri boyutuna değinmiş ve ölene ait kişisel verilerin GDPR ile Alman Federal Veri Koruma Kanunu⁴⁵ gereğince korunamayacağını belirtmiştir. Federal Mahkeme aynı kararda külli halefiyet ilkesi gereği mirasçılardan Telekomünikasyon Yasası⁴⁶ § 88'de belirtilen üçüncü kişiler kapsamında olmadığı ve bu nedenle yasanın ihlal edilmediğine hükmetmiştir.

---

⁴³ Angelika Fuchs, "What happens to your social media account when you die? The first German judgments on digital legacy", *ERA Forum* 22, (2021): 3.

⁴⁴ BGH, Urteil vom 12. Juli 2018- III ZR 183/17. erişim tarihi: Nisan 21, 2022, <https://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&nr=86602&pos=0&anz=1>

⁴⁵ Bundesdatenschutzgesetz, (BDSG), erişim tarihi: Nisan 21, 2022, https://www.gesetze-im-internet.de/bdsg_2018/index.html

⁴⁶ Telekommunikationsgesetz (TKG).

Federal Mahkeme'nin kararı ile Facebook tarafından davacının kızına ait hesabın davacının erişimine geçmesi gerektiğine karar verilmiştir. Bu karardan altı hafta sonra Facebook tarafından davaya konu hesabın verilerini içeren on dört bin sayfayı aşkın yazılı dökümandan oluşan USB bellek davacıya gönderilmiştir. Bunun üzerine kararın gerektiği şekilde icra edilmemesi nedeniyle davacı yeniden mahkemeye başvurmuştur. İlk derece ve bölge mahkemesinin ardından davayı ele alan Federal Mahkeme, alacaklıya yalnızca kullanıcı hesabında tutulan iletişim içeriğine erişim izni verilmesi gerektiğinin değil, aynı zamanda kullanıcı hesabının kendisini ve aynı içerikteki içeriği tanıma fırsatı verilmesi gerektiğini vurgulamıştır.⁴⁷ Bu gerekçenin temel argümanı, kullanım sözleşmesinin külli halefiyet prensibi gereği hak ve yükümlülükleri ile birlikte mirasçuya geçmesidir. Bu kararın ardından Facebook hizmet sözleşmesini güncelleyerek kişinin ölümünden önce *dijital varis* olarak nitelendirilebilecek bir kişinin ölümünden sonra hesaba erişim yetkisini tanımlamaya izin vermiştir.⁴⁸

Federal Mahkeme'nin kararı bazı noktaları aydınlatmadığı için doktrinde eleştirilmiştir.⁴⁹ Öncelikle davaya konu hesabın sahibi bir çocuktur ve velileri tek mirasçılardır. Birden fazla mirasçı olması halinde hesabın ne şekilde paylaştırılacağı incelenmemiştir. Ayrıca bu sözleşmenin içeriğinin -somut olayda Facebook kullanım sözleşmesi- değiştirilmesi ve ölen kişinin ölümünden önce hesabının devredilemez olduğunu belirten butonu aktif etmesi halinde hesabın mirasçılara geçip geçmeyeceği açıklığa kavuşturulmalıdır.

---

⁴⁷ BGH, Beschluss, 27 August 2020- III ZB 30/20. erişim tarihi: Nisan 21, 2022, <https://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&nr=110132&pos=0&anz=1>

⁴⁸ "Hizmet Koşulları" Facebook, erişim tarihi: Nisan 24, 2022, <https://www.facebook.com/terms.php>

⁴⁹ Fuchs, "First German Judgments on Digital Legacy", 6.

Sosyal medya, e-posta hizmeti sağlayan siteler ile kullanıcılar arasında imzalanan elektronik sözleşmede kullanıcılar hesap oluştururken hizmet şartlarını (*terms of service*) içerir bir metni onaylamaktadır. Burada kullanıcılar tarafından kimi hizmetlerde ücret karşılığında, kimilerinde ise reklam izleme ve/veya veri işlenmesine onay verme suretiyle bu hizmetten yararlanmaktadırlar. Bu yönüyle bakıldığında bu sözleşmeler yer sağlayıcı siteler yönünden salt anlamda ticari bir amaç gütmektedir. Her ne kadar doktrinde sadece kişisel amaçlı yazışma ve fotoğraflar içeren sosyal medya hesapları “objektif ekonomik değeri olmayan varlıklar” olarak nitelendirilmiş⁵⁰ ise de biz bu nitelendirmeye katılmamaktayız. Zira her e-posta platformu, sosyal medya sitesi kişiselleştirilmiş reklam ve içerik önerisi geliştirmelerinde kullanmak üzere kullanıcının kişisel verilerini işlemekte ve bu verileri üçüncü kişi mahiyetindeki analiz-reklam şirketlerine pazarlamaktadır.⁵¹ Anlaşılabacağı üzere sözleşmenin asıl konusunu kişisel veri oluşturmaktadır.⁵² 2011 yılında ABD’de yapılan bir araştırmada ortalama bir sosyal medya kullanıcısının paylaşımlar, kişisel notlar, kariyer bilgisi ve diğer medyalarından oluşan verilerinin değerinin 55.000 Amerikan Doları olduğu belirlenmiştir.⁵³ Unutulmamalıdır ki internette kullandığınız ürüne para ödemiyorsanız ürün sizsinizdir.⁵⁴ Bu nedenle yapılan bu sözleşme, iki tarafa borç

---

⁵⁰ Erdem Büyüksağış vd. “Dijital Varlıkların Miras Yoluyla İntikali”, *Yargıtay Dergisi* 57, no. 2, (Nisan 2021): 375.

⁵¹ M.Fadıl Yıldırım ve Tekin Memiş, “Elektronik Posta Kutusu Kullanımı İle İlgili Karşılaşılan Hukuki Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 9, no. 3-4 (2005): 343.

⁵² Süleyman Yılmaz ve Vehbi Umut Erkan, “Sosyal Medya Hesaplarının Miras Yoluyla İntikal Edip Edemeyeceği Sorusunun Kişisel Verileri Koruma Hukuku Kapsamında İncelenmesi” *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 11, no. 2: 575.

⁵³ Jamie P. Hopkins, “Afterlife in the Cloud: Managing a Digital Estate”, *Hastings Science and Technology Law Journal* 5, no. 2 (2013): 221.

⁵⁴ “You’re Not the Customer; You’re the Product” erişim tarihi: Nisan 26, 2022, <https://quoteinvestigator.com/2017/07/16/product/>

yükleyen, sözleşme içeriğine göre lisans, kira, iş görme sözleşmelerinin özelliklerini gösterebilen sui generis bir sözleşme niteliğindedir.⁵⁵ Ayrıca kullanıcı tarafından kabul edilen hizmet şartları ise TBK m. 20 anlamında genel işlem koşuludur.⁵⁶ Zira genel işlem koşulu, *“bir sözleşme yapılırken düzenleyenin, ileride çok sayıdaki benzer sözleşmede kullanmak amacıyla, önceden, tek başına hazırlayarak karşı tarafa sunduğu sözleşme hükümleridir.”* Sosyal medya hesabının miras olarak devrini engelleyen hizmet şartları TBK m. 21 uyarınca yazılmamış sayılma yaptırımını ile karşılaşabilecektir.⁵⁷

Belirli bir kişiye ait her türlü veri kişisel veri olarak tanımlanmaktadır.⁵⁸ Kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel düzenleme olan KVKK'nın 3. maddesinde ise *“kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi”* olarak tanımlanmıştır. Bu tanım Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü⁵⁹nde (GDPR) de paralel mahiyettedir.

Doktrinde bir görüş, ölenin kişisel verilerini içeren ve ekonomik değeri bulunmayan sosyal medya hesaplarının

---

⁵⁵ Demir, “Sosyal Medya Hesaplarının Miras Yoluyla Geçişi Mümkün Müdür?”, 173; Yılmaz ve Erkan, “Sosyal Medya”, 582.

⁵⁶ Pelin Karaaslan, “İnternet Platform Sahibine Ait Genel İşlem Koşullarının, Üçüncü Kişilerin Platform Üzerinde Gerçekleştirdiği Sözleşmelerin İçeriğine Dâhil Edilmesi”, *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 4, no. 2 (Temmuz 2018): 271; Büyüksağış vd., “Dijital Varlıkların Miras Yoluyla İntikali”, 390.

⁵⁷ Demir, “Sosyal Medya Hesaplarının Miras Yoluyla Geçişi Mümkün Müdür?”, 175. Sözleşmede sosyal medya hesabının miras olarak devrini engelleyen hüküm bulunması halinde artık intikalin mümkün olmadığını belirten görüş için bkz: Hasan Altındal ve Yusuf Enes Arslan, “Türk Hukukunda Dijital Miras: Karşılaşılan Sorunlar Ve Uluslararası Uygulamalar Çerçevesinde Bazı Çözüm Önerileri”, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* XXV, no. 1 (2021): 335.

⁵⁸ Elif Küzeci, *Kişisel Verilerin Korunması*, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020), 10.

⁵⁹ “The EU General Data Protection Regulation-GDPR” erişim tarihi: Nisan 24, 2022, <https://gdpr.eu/tag/gdpr/>

mirasçılara intikalinin mümkün olmayacağı fakat muris yahut üçüncü kişilere ait kişisel verilerin ayıklanmasının mümkün olması durumunda hesabın mirasçılara geçebileceği yönündedir.⁶⁰ Bir diğer görüşe göre ise bu verilerin doğrudan intikali mümkün olmalıdır.⁶¹ Üçüncü ve son görüş ise kişisel veri içeren ve ekonomik değeri bulunmayan sosyal medya hesaplarının intikalinin mümkün olmadığını savunmaktadır.⁶² Bu görüş uyarınca murisin kişisel ve kimseyle paylaşmak istemediği verilerinin, yazışmalarının ölümünden sonra mirasçılar tarafından edinilebileceği düşüncesi henüz muris hayattayken dahi onun kişilik haklarını zedelediğinden dolayı hiçbir şekilde miras olarak geçmemelidir.⁶³

Kanaatimizce, sosyal medya, e-posta ve bulut servisi hesaplarında yer alan kişisel verilerin mirasçılara intikali mümkün olmalıdır. Ancak üçüncü kişiler ile yapılan görüşmeler yahut üçüncü kişilerin verilerini içeren içerikler yönünden artık üçüncü kişilere ait kişisel verilerin korunması ile mirasçılarının miras hakları arasında bir çatışma kendisini gösterecektir. Örneğin incelenen kararda olduğu gibi ölene ait bulut hesabında üçüncü kişilere ait olan ve bu kişilere ait mahrem içerikte fotoğrafların mirasçılara devri gerekir mi? Bu durumda her ikisi de Anayasal olarak koruma bulan miras hakkı ile kişisel verilerin korunması arasında hangisine üstünlük tanınması gerektiği değerlendirilmelidir.

Sosyal medya hesaplarındaki kişisel verilerin mirasçılara geçip geçmeyeceği hususunda TMK m. 653 hükmü değerlendirilmelidir. TMK m. 653 uyarınca “*Aile belgeleri ile aile*

---

⁶⁰ Herzog, “Der digitale Nachlass und das Erbrecht”, 473; Büyüksağış vd., “Dijital Varlıkların Miras Yoluyla İntikali”, 377-378.

⁶¹ Nurten İnce Akman, “Mirasbırakanın Dijital Bilgilerinin Mirasçılara Geçişi (Dijital Tereke)”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 9, no. 2 (2018): 556.

⁶² Demir, “Sosyal Medya Hesaplarının Miras Yoluyla Geçişi Mümkün Müdür?”, 381; İnce Akman, “Dijital Tereke”, 540, dn. 68.

⁶³ İnce Akman, “Dijital Tereke”, 540, dn. 68.

için özel anı değeri olan eşya, mirasçılardan birinin karşı çıkması hâlinde satılamaz". Anılan hüküm gereğince, murise ait ekonomik değeri bulunmayan mektupların, anı yazılarının, mesajlaşmaların ve günlüklerin mirasçılara geçmesi mümkündür.⁶⁴ TMK m.653 hükmünden yola çıkarak; murisin ailesi için manevi değeri bulunan şeylerin murisin ailesine miras yoluyla aktarılacağı kabul edilmektedir.⁶⁵ Doktrinde bir görüşe göre sosyal medya hesaplarında yer alan kişisel yazışmalar ve fotoğrafların da dijital ortamda oluşturulan yazışma ve anı yazısı yahut kişisel yazılar mahiyetinde olduğu değerlendirilerek sosyal medya hesaplarının mirasçılara geçişi mümkün görülmelidir.⁶⁶ Karşı görüş ise kişinin özel anı değeri olan ve erişilmesini istemediği fiziki eşyalarını saklamak için sağlığında tedbirler almasının mümkün olması ancak dijital hesaplarda bunun güç olması nedeniyle TMK m. 653 hükmünün burada uygulanamayacağını savunmaktadır.⁶⁷ Kanaatimizce kişinin sağlığında özel değeri olan eşyaları gizlemesi yahut sosyal medya hesaplarını şifrelemek için özel koruma yazılımları edinmiş olması arasında bir fark bulunmamaktadır. Sosyal medya hesaplarının barındırdığı kişisel verilerin TMK m. 653'ten yola çıkarak mirasçılara geçeceğini kabul eden ilk görüş daha isabetlidir. Kaldı ki özel anı mahiyetindeki fiziki eşyalarda da üçüncü kişilere ait mektuplar, fotoğraflar bulunması ihtimali bulunmaktadır. Bu nedenle Anayasal hak mahiyetinde olan miras hakkı ile üçüncü kişilerin verilerinin korunması hususunda miras hakkına öncelik tanınup bu hesapların doğrudan mirasçılara geçmesine cevaz verilmelidir. Alman Federal Mahkemesi de günlük, mektup, anı yazısı gibi murisin oldukça kişisel eşyalarının devrine imkân sağlayan BGB § 2047/2

---

⁶⁴ İnce Akman, "Dijital Tereke", 544-545; Yılmaz ve Erkan, "Sosyal Medya", 580.

⁶⁵ İnce Akman, "Dijital Tereke", 545.

⁶⁶ Maraşlı Dinç, *Dijital Miras*, 283.

⁶⁷ Tekin Memiş, Cemile Turgut, "Dijital Miras Konusunda Gözden Kaçanlar", *Beşkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 6, no. 12 (Aralık 2020): 208-209.

hükmü üzerinden yapmış olduğu yorum neticesinde bu kanaate varmıştır.⁶⁸ Eğer üçüncü kişilerin kişilik haklarının ihlali iddiası mevcut ise bu kişilerin TMK m. 25 çerçevesinde mahkemeden talepte bulunmaları pratik sonuca daha uygun görünmektedir. Yine böyle bir ihlal iddiasında KVKK m. 13 ve 14 uyarınca ihlalin giderilmesi için veri sorumlusuna ve ardından Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na başvurabilecektir.⁶⁹

Kişisel veriler içeren sosyal medya hesaplarının mirasçılara intikalinin ne şekilde olması gerektiğine dair doktrinde bir görüş, yukarıda yer verildiği üzere murise yahut üçüncü kişilere ait kişisel veriler içeren hesaplarda bu verilerin ayrıştırılmasının yapılarak mirasçılara devri gerektiğini savunmaktadır.⁷⁰ Ancak bu ihtimalde bu ayrıştırma işleminin kim tarafından yapılacağı da tartışmalıdır. Bu görüşün sahiplerine göre veri sorumlusu sosyal medya şirketlerine bu konuda güvenmenin mümkün olmaması ve şirketlerin yaptığı ayrıştırmanın denetiminin kimin yapacağı hususu problemlidir.⁷¹ Bu nedenle TMK m. 427/3'te bulunan *"Bir terekede mirasçılık hakları henüz belli değilse ceninin menfaatleri gerekli kılar"* hükmünün geniş bir biçimde *"mirasçılardan belli olduğu ve fakat terekenin belli olmadığı"* şeklinde yorumlayarak bu işlemin yönetim kayyımı tarafından yapılması gerektiği savunulmaktadır.⁷² Kanaatimizce TMK m. 427/3 hükmü üzerinde bu denli geniş bir yorum yapılmasına imkân bulunmamaktadır. Ayrıca yönetim kayyımına bu yetkiyi vermek pratikte sorun çözücü mahiyette olmayacaktır. Zira yönetim kayyımına veri sorumlusu sosyal medya şirketi tarafından hesabın ne şekilde geçirileceği, yönetim kayyımının düzenleme yetkisini bilgisayar programları üzerinde ne şekilde

⁶⁸ BGH, Urteil vom 12. Juli 2018- III ZR 183/17 para. 49.

⁶⁹ Büyüksağış vd., "Dijital Varlıkların Miras Yoluyla İntikali", 388.

⁷⁰ Büyüksağış vd., "Dijital Varlıkların Miras Yoluyla İntikali", 382-383.

⁷¹ Veri ayıklama yükümlülüğünün hizmet sağlama sözleşmesi uyarınca hizmet sağlayıcısında olduğuna ilişkin görüş için bkz. Herzog, "Der digitale Nachlass und das Erbrecht", 473.

⁷² Herzog, "Der digitale Nachlass und das Erbrecht", 473.

kullanabileceği, veri ayıklama faaliyetini yapabilecek yetkinlikte yönetim kayyımı bulunmasının güçlüğü hususları bu çözüm yöntemini adeta ölü doğurmaktadır.

Sosyal medya hesaplarının ve bu hesaplarda bulunan kişisel verilerin kül halinde mirasçılara intikal edeceğinin kabulü halinde bir diğer sorun birden fazla mirasçı olması halinde intikalin ne şekilde gerçekleşeceğidir. Burada yine TMK m. 653 hükmünden faydalanmak suretiyle bir sonuca ulaşmak mümkün görünmektedir. TMK m. 653/2 hükmü gereğince murisin ailesi için özel anı değerine sahip eşya, mirasçılardan en az birinin satılmasına karşı çıkması halinde satılamayacaktır. Uyuşmazlık halinde sulh hukuk mahkemesi miras payına mahsup edilmek suretiyle yahut mahsup edilmeksizin bu eşyanın mirasçılardan birine özgülenmesine karar verebilecektir. Bu hükümden yola çıkarak kişisel değeri olan murise ait sosyal medya hesaplarının mirasçılardan yalnız birine özgülenebileceğinin mümkün olduğu söylenebilir.

Sosyal medya hesaplarındaki verilerin mirasçılara intikalinde karşılaşılabilecek problemlerden biri de murisin ölümünden önceki bu hesapların kullanımına ilişkin irade açıklamasında bulunmasıdır. Günümüzde bazı sosyal medya platformları ile bulut servislerinde kullanıcıların vefatının ardından hesaplarını kullanma hususunda bir yakınına devir imkânı veren elektronik formlar bulunduğu görülmektedir.⁷³ Yine Apple hesabında yapılan güncelleştirme ile birlikte dijital varis seçilmesine imkân tanınmaktadır.⁷⁴ Murisin bu yöndeki irade beyanının şekli unsurları taşımaması nedeniyle ölüme bağlı tasarruf olarak nitelendirilmesi mümkün değildir. Bu

---

⁷³ Facebook üzerinden ölüm halinde belirlenebilecek bir yakınının varis olarak seçilmesi yahut hesabın kalıcı olarak silinmesi kullanıcı tarafından seçilebilmektedir. Erişim tarihi: Mayıs 01, 2022, <https://tr-tr.facebook.com/help/991335594313139>

⁷⁴ “Vefat Eden Bir Aile Üyesinin Apple Hesabına Erişim İsteme” Apple, erişim tarihi: Mayıs 01, 2022, <https://support.apple.com/tr-tr/HT208510>

yöndeki irade açıklamasının *favor negotii* ilkesi uyarınca sağlar arası bir işlem olarak ayakta tutulması değerlendirilebilir.⁷⁵

2. Ekonomik Gelire Sahip Sosyal Medya Hesapları

İnternetin gelişmesi ve yayılması ile birlikte sosyal medya platformlarının popülerliği gün geçtikçe artmış, bu duruma paralel olarak sosyal medya platformlarının reklam gelirleri astronomik miktarlara ulaşmıştır. Kullanıcıların profesyonele yakın seviyede içerik üretmesi neticesinde izlenme, takip edilme sayısı artan kullanıcılar için sosyal medya platformları vasıtasıyla düzenli gelir elde etme imkanı doğmuştur. Ayrıca satın alma yoluyla eğlence içeriklerinin satın alınabildiği ve bu nedenle ekonomik değeri bulunan hesaplar ortaya çıkmıştır. 2012 yılında ünlü oyuncu Bruce Willis'in müzik platformu olan Apple Müzik uygulaması üzerinden satın aldığı ve bedeli 40.000 İngiliz Sterlinini aşan albümlerin çocuklarına miras kalıp kalmayacağı hususunda Apple şirketi ile yaşadığı uyuşmazlık neticesinde ilk olarak kullanıcı sözleşmesi nedeniyle miras olarak geçmesinin mümkün olmadığını belirten şirket, sonrasında kamuoyu baskısıyla Apple Müzik uygulaması aile içi paylaşılabilir hesap çözümünü geliştirmiştir.⁷⁶

Ekonomik gelire sahip sosyal medya hesaplarında, hesap sahibi ile yer sağlayıcı sosyal medya sitesi arasında edimleri daha belirgin olarak göze çarpan tam iki tarafa borç yükleyen bir sözleşme mevcuttur. Bu sözleşme neticesinde izlenme yahut takip edilme karşılığında sosyal medya sitesi daha fazla reklam geliri elde edebilmekte ve bu gelirin bir kısmını kullanıcı ile paylaşmaktadır. Bu nedenle kullanıcının ölümünden sonra dahi

⁷⁵ Büyüksağış vd., "Dijital Varlıkların Miras Yoluyla İntikali", 395-396; *favor negotii* ilkesine ilişkin Yargıtay uygulaması için bkz: YHGK., E.2006/3-754 K.2006/757, T.29.11.2006 (UYAP).

⁷⁶ Claudine Wong, "Can Bruce Willis Leave His iTunes Collection to His Children?: Inheritability of Digital Media in the Face of EULAs", *Santa Clara High Tech. Law Journal* 29, 4, 705.

gelir elde edilmeye devam edilebilmektedir. Mevcut bu malvarlığının kanaatimizce TMK m. 599 uyarınca külli halefiyet prensibi gereği mirasçılara miras payları oranında geçmesi gerekmektedir.⁷⁷ Murisin kişilik özelliklerini ön plana çıkarmak suretiyle sosyal medya hesabından gelir elde etmekte ise de ölümden önce yüklenen içeriklerden ölümden sonra da gelir elde etme imkanı olduğundan dolayı mirasçılara geçişinde bir engel bulunmamaktadır.⁷⁸

3. Kripto Varlıklar

Kripto varlıklar doktrinde, merkezi bir otorite bulunmaksızın dağıtık defter teknolojisi veya benzer teknolojiler kullanılarak, sanal ortamda yaratılan, dijital ağlar vasıtasıyla dağıtımı yapılan ve bir değer yahut bir hakkı temsil eden dijital varlıklar olarak tanımlanmaktadır.⁷⁹ Kripto varlıklar iç hukukumuzda, 30 Nisan 2021 tarihinde yürürlüğe giren Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik'te; *“dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan, ancak itibari para, kaydi para, elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak*

---

⁷⁷ Yılmaz ve Erkan, “Sosyal Medya”, 582-583.

⁷⁸ Ekonomik gelire sahip sosyal medya hesaplarında kişilik unsurunun öne çıkıp çıkmadığına yönelik yapılan ayrıma ilişkin bkz: Yılmaz ve Erkan, “Sosyal Medya”, 583.

⁷⁹ Hatice Ebru Töremiş, *Kripto Varlıklar ve Sermaye Piyasasında Düzenleme İhtiyacı*, (Ankara: Merkez Bankası Uzmanlık Tezi, 2017); Gulnara Durmuş, *Kripto Para ve İcra Hukuku Yönünden Düşündürdükleri*, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, (İstanbul: Marmara Üniversitesi SBE, 2019), 19; Fatih Bilgili ve M. Fatih Cengil, “Bitcoin Özelinde Kripto Paraların Ticaret Şirketlerine Sermaye Olarak Getirilmesi”, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi XXIII*, no. 3 (2019): 5.

nitelendirilmeyen gayri maddi varlıklar” olarak tanımlanmıştır.⁸⁰ Kripto varlıklar blokzincir (blockchain) teknolojisi sayesinde işlemlere konu olabilmekte ve varlıklarını sürdürebilmektedir.⁸¹ Blokzincir, 2008 yılında merkezi aracı kurumlara dayanmakta olan finansal sistemin hantallığına ve maliyetine karşı, merkezi aracı kurumlar olmaksızın kullanıcıların doğrudan bağlantıya geçmelerine ve işlem yapmalarına, her bir işlemin zincirin bir halkasını oluşturmasına imkan veren elektronik bir sistem olarak tasarlanmıştır.⁸² Blokzincir; ağ üzerinden çok sayıda kimliği açık olmayan kişilerce güvenli şekilde tutulabilme ile değiştirilemezlik özelliklerine sahip veri tabanıdır.⁸³ Blokzincir teknolojisi üzerinden faaliyet gösteren kripto varlıklar farklı sınıflandırmalara tabi tutulabilir. Kripto varlıkların başlıcalarını Bitcoin, Ether, Solana, XRP gibi ödeme jetonları, birbirlerinin yerine geçme özelliği olmayan ve değeri pazar talebine göre belirlenen NFT’ler olarak sayabiliriz. Kripto varlıkların alım, satım, yatırım, saklama işlemlerini gerçekleştirmek üzere kripto varlık değişim platformlarına ihtiyaç duyulmaktadır.⁸⁴

⁸⁰ Kripto varlıklar, merkeziyetsizlik, dağıtık defter teknolojisi gibi terimlerin tanımı ve ayrıntılı açıklamaları hususunda bkz. Mete Tevetoğlu, *Hukuki Yönleriyle Kripto Varlıklar ve Kripto Varlıkların İlk Arzı*, (İstanbul: Aristo Yayınevi, 2021); Doğa Ekrem Doğanç, *Blokzincirine Dayalı Akıllı Sözleşmelerin Hukuki Nitelikleri, Kuruluşu, Yorumu, İfası ve Bazı Örnek Hukuki Uygulamalar*, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2021).

⁸¹ Osman Gazi Güçlütürk, “Blokzincir ve Regüle Edilebilirlik”, *Gelişen Teknolojiler ve Hukuk I: Blokzincir*, Editör E. Eylem Aksoy Retornaz, Osman Gazi Güçlütürk, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020): 25.

⁸² Osman Gazi Güçlütürk, “Blokzincir Üzerinde Depolanan Verilerin Kişisel Veri Niteliği ve Silinemezlik, Yok Edilemezlik Sorunu”, *Kişisel Verileri Koruma Dergisi 1*, no. 2 (2019): 31.

⁸³ Mete Tevetoğlu, “Ethereum ve Akıllı Sözleşmeler”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 12*, no. 1: 195; Tuğçe Tomrukçu, *Blockchain Teknolojisinin Eser Sahibi Haklarına Hukuki Yansıması*, (Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2021), 79.

⁸⁴ Bilgili ve Cengil, “Kripto Paraların Ticaret Şirketlerine Sermaye Olarak Getirilmesi”, 6.

Günümüzde işlem hacmi uyarınca en büyük platformlar Binance, Coinbase ve Gate.io'dur.⁸⁵

Kripto varlıkların ekonomik değere sahip olması nedeniyle kişinin ölümünden sonra kripto hesap cüzdanlarının mirasa konu olması hususu önem arz etmektedir. Kripto varlıkların malvarlığı kapsamında yer alıp almayacağı konusunda açık bir hüküm bulunmamaktadır.

Klasik anlamda eşya kavramı farklı hukuk sistemlerinde değişik biçimlerde tanımlanmıştır. Fransız hukukunda ekonomik değeri olan her şey eşya kavramı içerisinde yer alabilmekte iken İsviçre ve Türk hukukunda eşya, üzerinde bireysel olarak hakimiyet sağlanabilecek cismani varlıklar olarak nitelendirilmiştir.⁸⁶

Kripto varlıklar bilgisayar programları aracılığıyla kullanma ve yararlanmaya ilişkin olarak kontrol altında tutulabildiğinden dolayı doktrinde eşya niteliğini haiz olduğu belirtilmiştir.⁸⁷ Bir diğer görüşe göre ise kripto paralar eşya mahiyetinde değildir, bir ödeme aracıdır.⁸⁸ Kripto varlıkları

---

⁸⁵ "Top Cryptocurrency Spot Exchanges" erişim tarihi: Kasım 26, 2022, <https://coinmarketcap.com/rankings/exchanges/>.

⁸⁶ Kemal Oğuzman, Özer Seliçi ve Saibe Oktay-Özdemir, *Eşya Hukuku*, (İstanbul: Filiz Kitabevi, 2021), 5-7; Farklı hukuk sistemlerindeki nitelendirmeler yönünden bkz: Sanem Aksoy Dursun, *Eşya Kavramı*, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012).

⁸⁷ Gençer Özdemir, "Kripto Paraların Eşya Niteliği", *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 11, no. 1: 302; Bilgisayar programlarının eşya niteliğinde olup olmadığı yönündeki tartışma için bkz: Aksoy Dursun, *Eşya Kavramı*, 74-92.

⁸⁸ Turanboy, "Kripto Paraların Ortaya Çıkmaları ve Hukukî Nitelikleri", 57-58; Kıran, Süleyman, "Kambiyo Senetlerinde Bedelin Kripto Para Olarak Belirlenmesi", *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, no. 2 (2021): 2042; K. Berk Kapanıcı, "Özel Hukuk Penceresinden Blokzincir: "Sanal Para" Değerleri ve "Akıllı Sözleşmeler" Üzerine Değerlendirmeler", *Gelişen Teknolojiler ve Hukuk I: Blokzincir*, Editör E. Eylem Aksoy Retornaz ve Osman Gazi Güçlütürk, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020), 120.

barındıran hesap cüzdanları da dijital varlıktır.⁸⁹ Kripto varlık hesap cüzdanlarındaki kripto varlıklar hak sahibine bir alacak hakkı tesis etmektedir.⁹⁰ Soğuk cüzdan adı verilen fiziki sürücülerde bulunan ve sürücünün takıldığı her bilgisayarda özel yazılımı aracılığıyla internet olmaksızın kullanılabilen⁹¹ kripto varlıklarda ise alacak hakkından ziyade eşya mülkiyetine daha yakın bir sahiplik söz konusudur. Kanaatimizce eşya olup olmadığı tartışmasından bağımsız olarak malvarlığı unsuru olan ve mirasa elverişliliğini incelediğimiz kripto varlık barındıran hesap cüzdanları TMK m. 599/2’de yer alan “*diğer malvarlığı hakları*” kapsamında yer almalıdır.

NFT’ler niteliği gereği her biri oluşturan kişinin şahsi çabasını içerdiğinden ve tamamı birbirinden farklı olan alıcıya devredilebilen eşsiz dijital jetonlardan oluşmaktadır.⁹² Bu özellikleri itibarıyla NFT’ler doktrinde sanat eseri olarak değerlendirilmektedir.⁹³ Maddi değerinin olması nedeniyle de TMK m. 599 uyarınca mirasçılara intikali mümkün olabilecektir.

Kripto varlıkların malvarlığı olarak terekede yer aldığı ve mirasçılara intikali kabul edilse dahi bu varlıkların tespiti ve mirasbırakanın sahibi olduğu kripto varlıkların bulunup bulunmadığının tespiti güçlük arz etmektedir. Zira kripto varlıklar merkeziyetsiz bir piyasada yer almaktadır.⁹⁴ Merkezi

---

⁸⁹ Deniz Alp İmamoğlu, *Kripto Para Birimleri ve Türk Hukukunda Düzenlenmesi* (Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2022), 146.

⁹⁰ İmamoğlu, *Kripto Para Birimleri*, 29.

⁹¹ Beyhan Yaslıdağ, *Kripto Paralar* (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2022), 107.

⁹² Mehmet Akçaal, “NFT (Değiştirilemeyen Jeton) Sanat Eserlerinin Miras Yoluyla Geçmesi”, *TBB Dergisi*, no. 159, (2022): 364-365.

⁹³ Akçaal, “NFT”, 393; Semih Sırrı Özdemir, “Sanat Eserlerinin Menkul Kıymetleştirilmesinde Bir Araç Olarak Gayri Misli Sanal Jetonlar (NFT) ve Sahiplerine Sağladıkları Fikri Hakların Değerlendirilmesi”, *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi* 37, no.3: 80-81.

⁹⁴ Vitalik Buterin, “The Meaning of Decentralization”, erişim tarihi: Mayıs 04, 2022, <https://medium.com/@VitalikButerin/the-meaning-of-decentralization-a0c92b76a274>.

olmayan varlık sistemlerinde sabit bir saklamacı kuruluş ve yönetici yoktur. Bunun yerine kripto varlığının kullanıcılar arasında herhangi bir aracı bulunmaksızın aktarımına olanak tanıyan bir sistem mevcuttur. Merkezi sistemlerdeki merkez bankası yerine sistemin akışını idare eden ve sistem kullanıcılarının işlemleri doğrulamasına aracılık eden iç protokoller bulunmaktadır.⁹⁵ Tüm bu işleyiş modeli nedeniyle terekede bulunan kripto varlıkların tespiti pratikte güçlük arz etmektedir. 2022 yılı itibariyle 306 adet kripto varlık değişiminin gerçekleştirildiği platform bulunmaktadır.⁹⁶ Bu sebeple her bir değişim platformuna mahkeme tarafından murisin malvarlığının bulunup bulunmadığı hususunda müzekkere yazılması ve çoğu yabancı merkezli olan bu kuruluşlardan yanıt alınma ihtimali güçtür. Ancak murisin ölümünden önce hangi değişim platformunda malvarlığının bulunduğu biliniyor durumda doğrudan bu kuruluşa malvarlığının mirasçılara devri yönünden talepte bulunulması daha pratik biçimde sonuca ulaştıracaktır.

Kanaatimizce kripto varlıkların malvarlığı ve anlık olarak belirlenebilir maddi değeri nedeniyle mirasçılara miras payları oranında intikalinde yasal bir engel bulunmamaktadır.

IV. DİJİTAL MİRASA İLİŞKİN ULUSLARARASI İÇTİHATLAR

Yukarıda yer verilen Alman Federal Mahkeme kararları ile ABD’de görülen Justin Ellsworth v Yahoo! Inc. davası dışında dijital mirasa ilişkin bazı kararlara aşağıda yer verilmiştir. Uyuşmazlıkların çoğunun ABD’de yaşanmasının temel nedeni nüfus ve internet kullanım yoğunluğu nedeniyle uyumsuzluk

---

⁹⁵ Betül Üzer, *Sanal Para Birimleri*, (Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi, Ankara: TC Merkez Bankası, 2017), 16; Semra Öncü ve Doğuştan Ektik, “Kripto Paraların Yatırım Amaçlı Kullanımı: Riskler ve Getiriler”, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 19, no. 4 (2019): 369; İsmail Cem Ay ve Esat Daşdemir, “Serbest Bankacılık Teorisi Örneği Olarak Kripto Para Piyasaları”, *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi* 17, no. 57: 3.

⁹⁶ “Top Cryptocurrency Spot Exchanges” erişim tarihi: Mayıs 07, 2022, <https://coinmarketcap.com/rankings/exchanges/>.

yaşama olasılığının daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.⁹⁷

ABD’de kayyımın vasiyetnamede dijital hesaplara erişim yetkisinin vasiyetnamede açıkça yer almamasından dolayı murisin mail hesabına erişim izni vermeyen Yahoo şirketine karşı açılan davada ilk derece mahkemesinin vermiş olduğu kayyımın her halükârda murisin dijital hesaplarına erişebileceğine dair karar, Massachusetts Federal Mahkemesi ve ABD Yüksek Mahkemesi tarafından onanmıştır.⁹⁸

Yine ABD’de Benjamin Stassen isimli gencin intihar etmesi neticesinde ailesi Gmail (Google) ve Facebook hesabının erişimi için Wisconsin ilk derece mahkemesine başvurarak mahkemeden davalı şirketlerin murisin hesabına erişim sağlaması gerektiğine dair karar almıştır. Google karara uymak suretiyle doğrudan erişim sağlamış, Facebook ise verileri üçüncü kişiler ile paylaşmamak kaydıyla erişim imkânı tanımıştır.⁹⁹

---

⁹⁷ 2021 yılında ABD’de 240 milyon Facebook kullanıcısı bulunmaktayken bu sayı Türkiye için 44 milyondur; erişim tarihi: Mayıs 13, 2022, <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/facebook-users-by-country>.

⁹⁸ “Ajemian v. Yahoo! Inc.: Massachusetts Supreme Judicial Court Holds that Personal Representatives May Provide Lawful Consent for Release of a Decedent’s Emails”, Harvard Law Review, no. 131, s. 2081-2088, erişim tarihi: Mayıs 09, 2022, https://harvardlawreview.org/wp-content/uploads/2018/05/2081-2088_Online.pdf.

⁹⁹ Karar yayımlanmamıştır. “Digital Afterlife: What Happens To Your Online Accounts When You Die?” erişim tarihi: Mayıs 09, 2022, <https://www.nbcnews.com/nightly-news/digital-afterlife-what-happens-your-online-accounts-when-you-die-flna807644>, “Parents Try To Force Facebook To Yield Up Sons Digital Estate” erişim tarihi: Mayıs 09, 2022, <https://www.buckles-law.co.uk/blog/parents-try-to-force-facebook-to-yield-up-sons-digital-estate/>.

SONUÇ

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte dijital varlıklar çeşitlenmiş ve maddi değerleri de artmıştır. Yine dijital varlıkların bir bölümünde kullanıcılara ve kullanıcıların etkileşime geçtikleri üçüncü kişilere ait kişisel veriler bulunmaktadır. Dijital varlıkların mirasçılara intikali hususunda yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle kullanıcıların dijital varlıklarının mirasçılara geçip geçmeyeceği hususu önümüzdeki dönemde daha fazla uyuşmazlığa konu olacaktır.

Dijital varlıklar günümüz itibariyle, sosyal medya, bulut ve e-posta hesapları, kripto paralar, NFT gibi kripto varlıklar ile oyun hesaplarından oluşmaktadır. Çalışma kapsamında sosyal medya hesaplarında yer alan kişisel veriler, bulut platformlarında depolanan dosyalar ile e-posta hesapları yapı itibariyle benzer mahiyette olduklarından dolayı bir arada incelenmiştir. Kripto varlıklar ise ayrı başlık altında değerlendirilmiştir.

Sosyal medya hesaplarının mirasçılara intikalinin değerlendirilmesi hususunda öncelikle kullanıcı ile hizmet sağlayıcı sosyal medya sitesi arasındaki ilişkiyi nitelendirmek gerekmektedir. Taraflar arasındaki sözleşmenin ana konusunun kullanıcının kişisel verileri ve bu verilerin işlenmesi olmasından dolayı tam iki tarafa borç yükleyen atipik bir sözleşme ilişkisinin mevcut olduğu değerlendirilmiştir. Kişisel veriler içeren sosyal medya hesaplarının intikali hususunda TMK m. 653'te yer alan murisin özel değeri olan eşyalarının intikali hükmünden faydalanmak isabetli olacaktır. Zira tıpkı murisin günlüğü, anı yazıları, fotoğraf albümü gibi sosyal medya hesabı da kişisel mahiyettedir. Kanaatimizce TMK m. 653 ve m. 599 uyarınca bu sözleşme ilişkisinin mirasçılara intikalinde bir engel bulunmamaktadır.

Ölen kişinin kişisel verilerin KVKK ve GDPR kapsamında korunmasına imkan bulunmamaktadır. Ancak post-mortem

koruma gündeme gelebilecektir. Ölenin sosyal medya hesaplarında üçüncü kişilere ait yazışma, fotoğraf gibi kişisel veriler de bulunabilmektedir. Bu durumda Anayasal iki hak olan miras ve kişisel verilerin korunması hakları birbirleriyle çatışmaktadır. Bu durumda yine TMK m. 653 hükmünü değerlendirebiliriz. Zira murisin günlük yazılar, kişisel notları ve anı yazılarında da üçüncü kişilere ait kişisel verilerin bulunması imkan dahilindedir. Bu nedenle külli halefiyet ilkesi gereği sosyal medya hesapları mirasçılara bir bütün halinde intikal etmelidir.

Birden fazla mirasçı bulunması durumunda sosyal medya ve e-mail hesabının intikalinin ne şekilde olması gerektiği hususunda bizlere yol gösterici hüküm yine TMK m. 653 olacaktır. Bu hüküm uyarınca sulh hukuk mahkemesi hakimi miras payına mahsup edilmek suretiyle yahut mahsup edilmeksizin bu eşyanın mirasçılardan birine özgülenmesine karar verebilecektir.

Kullanıcının ekonomik gelir elde ettiği sosyal medya hesaplarında artık parasal unsur daha ağır basmaktadır ve bu hesaplar da intikale elverişlidir.

Kripto varlıklar blokzincir (blockchain) teknolojisi sayesinde işlemlere konu olabilen dijital varlıklardır. Kripto varlıkların bir kolu olan kripto paralar kripto varlık değişim platformlarında alım, satım, takas ve depolama işlemlerine konu olabilmekte, ayrıca soğuk cüzdan adı verilen fiziki sunucularda internete gerek duymaksızın depolanabilmektedir. Kripto paraların maddi değeri de nazara alındığında bu varlıkların mirasa elverişli olduğu söylenebilir. Benzer olarak maddi değeri haiz olan NFT'lerin de mirasçılara geçmesi gerekmektedir. Kripto varlıkların merkeziyetsiz yapısı nedeniyle kripto varlıkların bulunduğu değişim platformlarında miras olarak geçmesi mümkün görünse de murisin hangi platformda kripto varlığının bulunduğu bilinmemesi halinde her bir değişim platformuna murisin malvarlığının bulunup bulunmadığı hususunda mahkemece müzekkere yazılması ve çoğu yabancı

merkezli olan bu kuruluşlardan yanıt alınma ihtimali güç görünmektedir.

Tüm bu açıklamalar neticesinde incelemeye konu Antalya BAM kararının temel argümanı olan dijital varlıkların mirasa elverişli olduğu hususuna katılmakla birlikte kararın dijital varlıkların intikali hususunda tüm hususları aydınlatmamış olduğu belirtilmelidir. İncelenen kararın dayanağı olan davanın takipsiz bırakılması neticesinde açılmamış sayılmasına karar verilmiş olduğu da göz önüne alındığında içtihata konu olabilecek benzer bir davanın tekrar görülmesi zaman alabilecektir.

Son olarak dijital varlıkların mirasa elverişliliği ve intikalin pratikte ne şekilde gerçekleşmesi gerektiğine ilişkin yasal düzenleme yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Eserde belirtilen problemler meseleler nazara alındığında tüm bunların çözümünü yargı içtihatlarına bırakmak uzun ve belirsiz bir sürece yol açacaktır.

Hakem Değerlendirmesi: Çift kör hakem.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek alıp almadığını belirtmemiştir.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Etik Kurul Onayı: Yazar etik kurul onayının gerekmediğini belirtmiştir.

Peer Review: Double peer-reviewed.

Financial Support: The author has not declared whether this work has received any financial support.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Ethics Committee Approval: The author stated that ethics committee approval is not required.

KAYNAKÇA

- “Ajemian v. Yahoo! Inc.: Massachusetts Supreme Judicial Court Holds that Personal Representatives May Provide Lawful Consent for Release of a Decedent’s Emails.” *Harvard Law Review*, no. 131: 2081-2088.
- Akçaal, Mehmet. “NFT (Değiştirilemeyen Jeton) Sanat Eserlerinin Miras Yoluyla Geçmesi.” *TBB Dergisi*, no. 159 (2022): 363-396.
- Akkanat, Halil. *Ölümün Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 2004.
- Aksoy Dursun, Sanem. *Eşya Kavramı*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012.
- Altındal, Hasan ve Yusuf Enes Arslan. “Türk Hukukunda Dijital Miras: Karşılaşılan Sorunlar Ve Uluslararası Uygulamalar Çerçevesinde Bazı Çözüm Önerileri.” *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi XXV*, no. 1 (2021): 313-351.
- Antalya, Gökhan. *Miras Hukuku Cilt III*, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2019.
- Ay, İsmail Cem ve Esat Daşdemir. “Serbest Bankacılık Teorisi Örneği Olarak Kripto Para Piyasaları.” *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi 17*, no. 57: 1-20.
- Ayan, Mehmet. *Miras Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020.
- Aybay, Aydın. *Miras Hukuku Dersleri*. İstanbul: Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, 2002.
- Berki, Şakir. *Miras Hukuku*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları, 1975.
- Byrd, Greg. “Immortal Bits: Managing Our Digital Legacies.” *Computer Magazine*, (Mart 2016): 99-103.
- Bilgili, Fatih ve M. Fatih Cengil. “Bitcoin Özelinde Kripto Paraların Ticaret Şirketlerine Sermaye Olarak Getirilmesi.”

- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* XXIII, no. 3 (2019): 3-23.
- Büyüksağış, Erdem, Sinem Özyiğit, Selin Mirkelam Falay, İlay Ezgi Buldağ ve Mustafa Said Okur. "Dijital Varlıkların Miras Yoluyla İntikali." *Yargıtay Dergisi* 57, no. 2 (Nisan 2021): 337-408.
- Cummings, Rebecca G. "The Case Against Access to Decedents' E-mail: Password Protection as an Exercise of the Right to Destroy", *Minnesota Journal of Law, Science and Technology*. no. 5 (2014): 898-945.
- Çabri, Sezer. *Miras Hukuku Şerhi Cilt 1*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018.
- Demir, Zeynep Rana. "Sosyal Medya Hesaplarının Miras Yoluyla Geçiş Mümkün Müdür?" *Prof. Dr. Feyzi Necmeddin Feyzioğlu'nun Anısına Armağan*, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, (2020): 161-185.
- Develioğlu, Murat. *Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü Uyarınca Kişisel Verilerin Korunması Hukuku*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2017.
- Dissanayake, Derani Nathasha ve David M. Cook. "Social Computing and Older Adults: Challenges with Data Loss and Digital Legacies", *2019 International Conference on Cyberworlds (CW)*: 171-174.
- Doğancı, Doğa Ekrem. *Blokszincirine Dayalı Akıllı Sözleşmelerin Hukuki Nitelikleri, Kuruluşu, Yorumu, İfası ve Bazı Örnek Hukuki Uygulamalar*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2021.
- Dural, Mustafa ve Turgut Öz. *Türk Özel Hukuku: Cilt IV Miras Hukuku*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 2022.
- Durmush, Gulnara. *Kripto Para ve İcra Hukuku Yönünden Düşündürdükleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi SBE, 2019

- Eren, Fikret ve İpek Yücer Aktürk. *Miras Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2021.
- Fuchs, Angelika. "What happens to your social media account when you die? The first German judgments on digital legacy", *ERA Forum 2021*, Springer Link: 1-7.
- Gençcan, Ömer Uğur. *Miras Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2016.
- Güçlütürk, Osman Gazi. "Blokzincir Üzerinde Depolanan Verilerin Kişisel Veri Niteliği ve Silinemezlik, Yok Edilemezlik Sorunu." *Kişisel Verileri Koruma Dergisi 1*, no. 2 (2019): 30-40.
- Güçlütürk, Osman Gazi: "Blokzincir ve Regüle Edilebilirlik." *Gelişen Teknolojiler ve Hukuk I: Blokzincir*. Editör E. Eylem Aksoy Retornaz ve Osman Gazi Güçlütürk, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020: 23-71.
- Gönensay, Samim ve Kemaleddin Birsen. *Miras Hukuku*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını, Ahmed Said Matbaası, 1963.
- Hatemi, Hüseyin. *Miras Hukuku*. İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2021.
- Herzog, Stephanie. "Der digitale Nachlass und das Erbrecht.", *AnwBl Online 2018*. s. 472-481. Erişim tarihi: Nisan 22, 2022. <https://anwaltsblatt.anwaltverein.de/files/anwaltsblatt.de/anwaltsblatt-online/2018-472.pdf>.
- Holt, Jack, James Nicholson ve Jan David Smeddinck. "From Personal Data to Digital Legacy: Exploring Conflicts in the Sharing, Security and Privacy of Post-mortem Data." *In Proceedings of the Web Conference 2021 (WWW '21)*. April 19–23, 2021.
- Hopkins, Jamie P. "Afterlife in the Cloud: Managing a Digital Estate.", *Hastings Science and Technology Law Journal 5*, no. 2 (2013): 210-242.

- İmamoğlu, Deniz Alp. *Kripto Para Birimleri ve Türk Hukukunda Düzenlenmesi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2022.
- İleri, Çiğdem. ““Dijital Miras”-Alman Federal Mahkemesi’nin “Facebook” Kararı Üzerine Bir İnceleme.”, *TBB Dergisi*. no. 146 (2020): 123-152.
- İmre, Zahit ve Hasan Erman. *Miras Hukuku*. Ankara: Der Yayınları, 2018.
- İnce Akman, Nurten. “Mirasbırakanın Dijital Bilgilerinin Mirasçılara Geçiş (Dijital Tereke).”, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 9, no. 2 (2018): 527-560.
- İşgüzar, Hasan, Mehmet Demir ve Süleyman Yılmaz. *Miras Hukuku*. Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2019.
- Kapancı, K. Berk. “Özel Hukuk Penceresinden Blokzincir: “Sanal Para” Değerleri ve “Akıllı Sözleşmeler” Üzerine Değerlendirmeler.”, *Gelişen Teknolojiler ve Hukuk I: Blokzincir*, Editör E. Eylem Aksoy Retornaz ve Osman Gazi Güçlütürk, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020, s. 113-154.
- Karaaslan, Pelin. “İnternet Platform Sahibine Ait Genel İşlem Koşullarının, Üçüncü Kişilerin Platform Üzerinde Gerçekleştirdiği Sözleşmelerin İçeriğine Dâhil Edilmesi.” *Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 4, no. 2 (Temmuz 2018): 259-274.
- Keser Berber, Leyla. *İnternet Üzerinden Yapılan İşlemlerde Elektronik Para Ve Dijital İmza*. Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2002.
- Kılıçoğlu, Ahmet M. *Miras Hukuku*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2018.
- Kıran, Süleyman. “Kambiyo Senetlerinde Bedelinkripto Para Olarak Belirlenmesi.”, *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, no. 2 (2021): 2029-2069.

- Kocayusufpaşaoğlu, Necip. *Miras Hukuku*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1987.
- Küzeci, Elif. *Kişisel Verilerin Korunması*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020.
- Maraşlı Dinç, Yasemin. "Ölümden Sonra Sosyal Medya Hesaplarının Hukuki Akıbeti: Dijital Miras.", *TBB Dergisi*, no. 142 (2019): 273-287.
- Memiş, Tekin ve Cemile Turgut. "Dijital Miras Konusunda Gözden Kaçanlar." *Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 6, no. 12 (Aralık 2020): 201-216.
- Oğuzman, Kemal. *Miras Hukuku*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1995.
- Oğuzman, Kemal, Özer Seliçi ve Saibe Oktay-Özdemir. *Eşya Hukuku*, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2021.
- Öncü, Semra ve Doğuştan Ektik. "Kripto Paraların Yatırım Amaçlı Kullanımı: Riskler ve Getiriler." *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 19, no. 4 (2019): 362-395.
- Özdemir, Gençler. "Kripto Paraların Eşya Niteliği.", *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 11, no. 1: 289-306.
- Özdemir, Semih Sırrı. "Sanat Eserlerinin Menkul Kıymetleştirilmesinde Bir Araç Olarak Gayri Misli Sanal Jetonlar (NFT) ve Sahiplerine Sağladıkları Fikri Hakların Değerlendirilmesi." *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi* 37, no. 3: 45-91.
- Öztan, Bilge. *Miras Hukuku*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2017.
- Öztrak, İlhan. *Miras Hukuku*. Ankara: Sevinç Matbaası, 1968
- Petek, Hasan. *Kişilik Değerlerinin Ölümden Sonra Korunması*. Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2015.
- Pinch, Rachel. "Protecting Digital Assets after Death: Issues to Consider in Planning for Your Digital Estate." *Wayne Law Review* 60, no. 2 (Kış 2015): 545-566.

- Serozan, Rona ve Baki İlkey Engin. *Miras Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2021.
- Şener, Oruç Hami. "Post Mortal Temsil Yetkileri ve Ticari Mümessillik". *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 11, no. 1 (2009): 113-170.
- Tevetoğlu, Mete. *Hukuki Yönleriyle Kripto Varlıklar ve Kripto Varlıkların İlk Arzı*. İstanbul: Aristo Yayınevi, 2021.
- Tevetoğlu, Mete. "Ethereum ve Akıllı Sözleşmeler." *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 12, no. 1: 193-208.
- Tomrukçu, Tuğçe. *Blockchain Teknolojisinin Eser Sahibi Haklarına Hukuki Yansımaları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021.
- Töremiş, Hatice Ebru. *Kripto Varlıklar ve Sermaye Piyasasında Düzenleme İhtiyacı*. Ankara: Merkez Bankası Uzmanlık Tezi, 2017.
- Turan, Metin. *Bilişim Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021.
- Turanboy, Asuman. "Kripto Paraların Ortaya Çıkmaları ve Hukukî Nitelikleri." *Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi* 45, no. 3 (2019): 47-62.
- Uçak, Murat. "Kişisel Verilerin Ölümünden Sonra Korunması." *İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 6, no. 10: 97-123.
- Üzer, Betül. *Sanal Para Birimleri*. Ankara: Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi, TC Merkez Bankası, 2017.
- Vatavu, Joanna. "The Importance of Planning for Your Digital Estate." *Estates, Trusts and Pensions Journal* 32, no. 1 (Aralık 2012): 1-4.
- Wong, Claudine. "Can Bruce Willis Leave His iTunes Collection to His Children?: Inheritability of Digital Media in the Face of EULAs.", *Santa Clara High Tech. Law Journal* 29, no. 4: 703-761.
- Yaslıdağ, Beyhan. *Kripto Paralar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2022.

Yıldırım, M.Fadıl ve Tekin Memiş. "Elektronik Posta Kutusu Kullanımı İle İlgili Karşılaşılan Hukuki Sorunlar ve Çözüm Önerileri." *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 9, no. 3-4 (2005): 331-353.

Yılmaz, Çiğdem Mine. "'Mephisto' Kararı Çerçevesinde Postmortal Dönemde Kişilik Hakkının Korunması.". *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 20, no. 41: 877-897.

Yılmaz, Güneş ve Tayfur Süleyman Koç. "Kripto-Paraların Miras Hukuku Yönünden Değerlendirilmesi." *Vergi Dünyası Dergisi*. S. 1, no.467 (2020): 6-22.

Yılmaz, Süleyman ve Vehbi Umut Erkan. "Sosyal Medya Hesaplarının Miras Yoluyla İntikal Edip Edemeyeceği Sorusunun Kişisel Verileri Koruma Hukuku Kapsamında İncelenmesi." *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 11, no. 2: 567-586.

<https://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&nr=110132&pos=0&anz=1>

AKILLI SAATLER VE KİŞİSEL VERİLER

Smart Watches and Personal Data

Melik Ahmet AKÇINAR*

Öz

Çağımızda büyük bir hız kaydeden teknolojik gelişmeler, olumlu yönlerinin yanında birçok olumsuzluğu da beraberinde getirmektedir. İnsanlık, teknolojinin nimetlerinden yararlanırken bir yandan da kendisini teknolojinin kullanımından kaynaklı çığ gibi büyüyen sorunların kucağında bulmaktadır. Bu sorunların en önemlilerinden biri, bütün sınırları aşarak çok hızlı bir şekilde yayılma özelliği bulunan internet ortamının, kişisel verilerin güvenliğini tehdit eder hale gelmesidir.

İnternetin sınır tanımayan özelliği, bu ortamdaki güvenlik açıklarıyla bir araya geldiğinde özel hayatın gizliliğini ciddi manada ihlal edebilmektedir. Akıllı cihazların internet ortamında birbirine bağlanarak veri alışverişinde bulunması bunu bir adım daha öteye taşımaktadır. Akıllı saatler de söz konusu akıllı cihazlardan biri olup giyilebilir özelliğe sahiptir. Bu özelliği ve kullanım amaçları itibarıyla kullanıcıyla ilgili özel nitelikli kişisel verileri yoğun olarak işlemektedir. Aynı zamanda akıllı telefonlara bağlanarak internetin güvensiz

---

* Araştırma Görevlisi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Anabilim Dalı, melikahmet.akcinar@asbu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9528-1543.

Makale Gönderim Tarihi/Received: 27.11.2022.

Makale Kabul Tarihi/Accepted: 31.12.2022.

Atıf/Citation: Akçınar, Melik Ahmet. "Akıllı Saatler ve Kişisel Veriler," *Bilişim Hukuku Dergisi* 4, no. 2 (2022): 233-260.

ortamına giren akıllı saatlerin, sağladığı tüm imkanlarla birlikte kişisel verilerin güvenliği açısından özel olarak incelenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Saat, Kişisel Veri, Veri İşleme, Veri Koruma, Siber Operasyon.

Abstract

Technological developments, which have gained a great speed in our age, bring many negative aspects as well as positives. While humanity is benefiting from the benefactions of technology, it also finds itself in the lap of growing problems caused by the use of technology. One of the most important of these problems is that the internet environment, which has the ability to spread very quickly beyond all borders, threatens the security of personal data.

The borderless feature of the Internet, when combined with the security vulnerabilities in this environment, can seriously violate the privacy of private life. The fact that smart devices are connected to each other in the internet environment and exchange data takes this one step further. Smart watches are one of the smart devices in question and have wearable feature. Due to this feature and usage purposes, it processes special categories of personal data about the user intensively. At the same time, smart watches, which enter the insecure environment of the internet by connecting to smart phones, should be specially examined in terms of the security of personal data, with all the opportunities they provide.

Keywords: Smart Watch, Personal Data, Data Processing, Data Protection, Cyber Operation.

GİRİŞ

Kişisel verilerin öneminin her geçen gün daha iyi anlaşıldığı dijital çağda, akıllı saatlerden toplanan ve bazen “özel nitelikli kişisel veri” kategorisinde de olan verilerin güvenliği konusu

üzerinde durulması önem arz etmektedir. Bu kapsamda kişisel verilerin çalınması ya da yok edilmesinin açıklanması gerekmektedir. Bunun için siber operasyonun ne olduğu, verilerin siber operasyonlara karşı nasıl korunabileceği ve bu operasyonlardan korunma yolları ortaya konulmalıdır. Ayrıca akıllı saatlerden elde edilen verilerin ceza hukuku ve ceza muhakemesi hukuku açısından faydalarına değinilerek, bu veriler ile diğer teknolojik cihazlardan elde edilen veriler arasındaki fark açıklanmalıdır. Kişisel verilerin niteliği, sınırları, korunma yolları doktrindeki görüşler ve yargı kararları ışığında değerlendirilerek, akıllı saatlerden elde edilen verilerin önemi ortaya konulacaktır.

I. AKILLI SAATLERE GENEL BAKIŞ

A) Akıllı Saat Nedir?

Akıllı saat, kol saatine veya başka bir “zaman tutma” cihazına çok benzeyen giyilebilir cihazdır.

Bir başka tanıma göre ise akıllı saat; zaman tutma cihazı olarak işlev görmesinin yanında, bileğe takılan genel amaçlı, bir dizi sensöre sahip, ağa bağlı bilgisayardır.¹ Bu sensörler; üç eksenli ivmeölçerler, jiroskoplar, mikrofonlar, optik sensörler, kontak sensörleri ve ortam ışığı sensörleri olarak ayrılabilir. Bu sensörlerin her biri farklı verileri elde etmek için kullanılmaktadır.

Sahip olduğu çeşitli sensörler yanında, birçok akıllı saat Bluetooth, GPS ve Wi-Fi özelliklerine de sahiptir.² Bu özellikleri sayesinde saat, kullanıcının akıllı telefonundaki özellikleri

---

¹ Rawassizadeh, Reza, Blaine Price ve Marian Petre, “Wearables: Has the Age of Smartwatches Finally Arrived?,” *Communications of the ACM* 58, no. 1 (2015): 45-47.

² Kuo-Lun Hsiao ve Chia-Chen Chen, “What drives smartwatch purchase intention? Perspectives from hardware, software, design, and value,” *Telematics and Informatics* 35, no. 1 (2017). DOI:10.1016/j.tele.2017.10.002.

kullanıma imkan veren bir kablosuz bluetooth alıcısına dönüşmekte, kullanıcının konum tespitine ve kablosuz ağ kullanımına olanak sağlamaktadır.

Bu şekilde kullanıcı, akıllı telefonuna gelen çağruları akıllı saati aracılığıyla cevaplayabilmekte, e-maillerini okuyup mesaj yazabilmekte, hava durumunu öğrenebilip, dijital asistana soru sorabilmektedir. Çok sayıda sensöre, uygulamaya ve alıcılara sahip olan akıllı saatler, spor, sağlık ve iletişim alanlarında yaygın olarak kullanılmaktadır.³

B) Akıllı Saatlerin Kısa Tarihi

Dijital saatler on yıllardır hayatımızda olmasına rağmen - hesap makinesi ve birim dönüştürme gibi özelliklere sahip olan farklı versiyonlarıyla birlikte- teknoloji şirketleri ancak 2000'li yıllarda akıllı telefon benzeri özelliklere sahip saatler çıkarmaya başlamışlardır.

İlk akıllı saatlerden biri, 2004 yılında tanıtılan Microsoft SPOT⁴ olmuştur. SPOT, FM Radyo aracılığıyla hava durumu, haberler, stok güncellemeleri gibi bilgileri almıştır. Ayrıca e-posta ve mesajları da almış ancak kullanıcılar bu e-posta ve mesajlara cevap verememiştir. 2008 yılında, Microsoft tarafından saatlerin üretimi durdurulmuş, ardından programın fişi çekilmiştir.⁵

2013 yılına gelindiğinde Pebble ilk akıllı saatini duyurmuş, Kickstarter üzerinden rekor miktarda fon toplayıp bir milyonun üzerinde satış yapmıştır.⁶

---

³ Hsiao ve Chen, What drives smartwatch purchase intention? Perspectives from hardware, software, design, and value.

⁴ Smart Personal Object Technology (Akıllı Kişisel Nesne Teknolojisi)

⁵ Wikipedia Microsoft SPOT Sayfası, erişim tarihi: Mayıs 16, 2022 https://en.wikipedia.org/wiki/Smart_Personal_Objects_Technology.

⁶ Wikipedia Pebble sayfası, erişim tarihi: Mayıs 16, 2022, [https://en.wikipedia.org/wiki/Pebble_\(watch\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Pebble_(watch)).

Aynı zamanda, silikon minyatürleştirmedeki ilerlemeler, başka tür özel amaçlı akıllı saatlerin kapısını açmıştır. Örneğin Suunto, önemli derinliklerde uzun süre dayanabilen tüplü dalış için optimize edilmiş akıllı saatler piyasaya sürmüştür.⁷

C) Akıllı Saatlerin Özellikleri

Akıllı saatleri, bugüne kadar yapılmış olan diğer tüm saatlerden ayıran iki temel özelliği söz konusudur. Bunlar, içerisinde bulundurduğu çok sayıdaki sensörler ve sunduğu uygulamalardır.

1) Akıllı Saatlerde Bulunan Temel Sensörler

a) Üç Eksenli İvmeölçerler

İvmeölçerler; kullanıcının adım sayıları, genel fiziksel aktivite seviyeleri, yeme davranışı, CPR(kalp masajı) baskı derinliği ve sıklığı, nöbetler, titremeler, kaşınma, duruş, uyku esnasındaki hareketliliğin tespiti de dahil olmak üzere onlarca faaliyeti tespit etmek için kullanılır.⁸

b) Jiroskoplar

Jiroskop, sabit haldeki bir nesnenin, üç dikey ekseninde açılma oranlarının karşılaştırılarak dönüş yönünü ve hızını belirleyen bir sensördür ve yön ölçümü veya ayarlamasında kullanılan, açılma dengesinin korunması ilkesiyle çalışır.⁹

---

⁷ Suunto, erişim tarihi: Mayıs 16, 2022 <https://www.suunto.com/Product-search/Scuba-Diving-Watches-and-Devices/>.

⁸ Blaine Reeder ve Alexandria David, "Health at hand: A systematic review of smart watch uses for health and wellness," *Journal of biomedical informatics*, no. 63 (2016): 269-276.

⁹ Ahmet Ali Süzen, Özdemir Deniz ve Abdil Çetin, "Kafa Hareketleri İle Kontrol Edilebilen Tekerlekli Sandalye," *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 8, no. Özel Sayı, (2017): 66-72.

Hareket tespitine yardımcı olan jiroskop, örneğin bileğin şiddetli sarsılmasından kaynaklanan hareketi, koşu esnasındaki bilek hareketinden ayırt etmeye yardımcı olarak, “yanlışlıkla” bir koşu seansının ortaya çıkmasının önüne geçer.

Aynı zamanda, kullanıcının örneğin bir kol hareketi ile akıllı saatine bakacağını belirlemeye yardımcı olarak, kol hareket ettirildiğinde akıllı saat ekranının açılmasını sağlar. Uzun süreli hareketsizlik halinde ise, ekranın kapanması yoluyla akıllı saatin şarjının daha uzun süre dayanmasına imkan verir.

c) Mikrofonlar

Akıllı saatteki mikrofon, kullanıcının komutlarını algılayarak, bu komutlar doğrultusunda işlem yapar. Sesli kullanıma imkan veren bu özellik, kullanıcıya önemli kolaylık sağlar.

d) Kalp Atış Hızı Sensörü

İsminden de anlaşılacağı üzere, kalp atış hızı sensörü, kullanıcının kalp atış hızını ölçer. Bu sensör yardımı ile kullanıcının “normal” kalp atış hızı belirleneceğinden, herhangi bir anormal durum ile kalp atış hızının normalin üzerinde veya altında seyretmesi durumunda, akıllı saat kullanıcıya bir uyarı gönderir.¹⁰

e) Oksimetre Sensörü

Oksimetre sensörü, kanda bulunan oksijen oranını ölçer. Bu yolla kullanıcı, örneğin uyku apnesi olup olmadığını anlayabilecektir. Zira, böyle bir rahatsızlığının olması halinde kandaki oksijen oranı normalin altında çıkacaktır. Aynı zamanda gün içerisinde yeterli oksijen alıp almadığının da

---

¹⁰ Huawei, erişim tarihi: Mayıs 21, 2022
<https://consumer.huawei.com/tr/support/content/tr-tr00737153/>.

bilgisine sahip olacaktır ki bu, birçok rahatsızlığın önlenmesinde faydalı olacaktır.¹¹

2) Akıllı Saatlerin Sunduğu İmkanlar ve Uygulamalar

Günümüzde akıllı saatler, içerisinde birçok uygulamayı bulundurduğu gibi, kullanıcıya birçok imkanı da sunmaktadır. Akıllı saat kullanıcıları, telefonlarına gelen mesajları görmekte ve bu mesajlara cevap verebilmektedirler. Önceleri Microsoft SPOT ile yalnızca mesajları görüntüleyebilen, sonrasında bu mesajlara cevap verebilen kullanıcılar, günümüzde akıllı saatlerini kullanarak mesajlara sesli cevap verilebilmektedirler.

Kullanıcılar gün içerisinde attıkları adımları görebilmekte, dinledikleri müzikleri telefonlarına ihtiyaç duymadan değiştirebilmekte, sosyal medya bildirimlerini takip edebilmektedirler.

Kimi akıllı saatlerde yer alan S.O.S özelliği ile önceden belirlenen acil durum numaralarına GPS aracılığıyla mevcut konum gönderilerek kullanıcıların yardım alması kolaylaşmaktadır. Böyle durumların dışında da, kullanıcılar "Maps" uygulamaları aracılığıyla telefonuna ihtiyaç duymadan gitmek istediği konuma, akıllı saati ile kolayca ulaşabilmektedir.

Akıllı saatlerin sunduğu diğer bir imkan ise, günlük yaşamda kullanıcıların telefonunu koyduğu yeri sıkça unutmaması problemi karşısında, telefona indirilecek olan "telefon yeri bulma uygulaması"¹² ile bu soruna son vermesidir. Bluetooth etkin aralığı içerisinde akıllı saatten gönderilen sinyal ile telefon zil sesi çalacak, bu şekilde yer tespiti sağlanacaktır.¹³

---

¹¹ Oksimetre sensörüne dair bilgiler içeren web sayfası, erişim tarihi: Mayıs 21, 2022, <https://www.hopkinsmedicine.org/health/treatment-tests-and-therapies/pulse-oximetry>.

¹² Phone Locator Application

¹³ Samsung, erişim tarihi: Mayıs 24, 2022, <https://www.samsung.com/au/support/mobile-devices/find-my-phone-from-samsung-watch/>.

Kullanıcılara, sağlığa dair çeşitli bilgilerini detaylı bir şekilde sunabilen akıllı saatlerin bulundurduğu sensörler sayesinde kullanıcılar kalp atış hızını görebilir, kan basıncını izleyebilir ve düzensiz kalp atışını tespit edebilirler. Son dönem teknolojik gelişmeleriyle kullanıcılar, önceki özelliklere ek olarak vücudun yağ yüzdesini, iskelet kasını hatta vücut su yüzdesinin gerçek zamanlı ölçümlerini yapabilmektedirler.¹⁴ Bunun gibi, uyku takibi özelliği bulunan akıllı saatler¹⁵, kullanıcının ne kadar süre uyanık olduğunu, uyku aşamalarını tespit ederek uyku kalitesinin iyileştirilmesine yardımcı olmaktadır.¹⁶

Akıllı saatlerde bulunan sensörlerden elde edilebilecek veriler ile ilgili yapılan bir çalışma¹⁷ ise, jiroskop ve ivmeölçer yardımı ile kullanıcının bilgisayar klavyesi üzerinde yazdığı yazıların tespit edilip edilemeyeceğine yöneliktir. Bunun için yapılan deneysel çalışma sonucunda; klavyelerde bulunan manyetik alanın, akıllı saatin takılı olduğu bileğin yerini tespit etmeye yardımcı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca sensörlerden alınan verilerin işlenmesi, saatin takılı olduğu bileğin mikro ölçekteki hareketlerinin izlenmesi ve bunları İngilizce kelimelerin yapısıyla birleştirerek, klavyeden girilen kelimeler üzerinde makul tahminlerde bulunabileceği sonucuna varılmıştır. Zira bunun mümkün olması halinde akıllı saat takan bir kullanıcının yazışmaları, şifreleri, internet arama geçmişi

---

¹⁴ Samsung, erişim tarihi: Mayıs 24, 2022, <https://www.samsung.com/us/watches/galaxy-watch4/>

¹⁵ Apple, erişim tarihi: Mayıs 26, 2022 <https://support.apple.com/tr-tr/guide/watch/apd830528336/watchos>

¹⁶ Samsung, erişim tarihi: Mayıs 26, 2022, <https://www.samsung.com/global/galaxy/what-is/sleep-tracking/>

¹⁷ He Wang, Ted Tsung-Te Lai, ve Romit Roy Choudhury. MoLe: Motion Leaks through Smartwatch Sensors. In Proceedings of the 21st Annual International Conference on Mobile Computing and Networking (MobiCom '15), 155–166. <https://doi.org/10.1145/2789168.2790121>.

kötü amaçlı bir yazılım¹⁸ ile sensörlerden alınan veriler aracılığıyla ele geçirilebilecektir.

Kullanıcısıyla ilgili verileri toplamak suretiyle adeta bir bilgi deposu haline gelen ve çeşitli imkanlar sunan akıllı saatler, önemli güvenlik risklerini de beraberinde getirmektedir. Zira, başlangıçta insanlar arasındaki iletişimi sağlamak amacıyla kullanılan internet, günümüzde artık nesnelere arasında iletişim kurmak amacıyla da kullanılmaktadır. “Nesnelerin İnterneti (Internet of Things)” olarak adlandırılan teknolojiler sayesinde akıllı cihazlar arasında veri alışverişi yapılabilmekte ve hatta bu veriler anlamlı bir bütün haline getirilebilmektedir. Bu aşamada “kişisel verilerin güvenliği” sorunu ortaya çıkmaktadır.¹⁹

Bu anlamda, ‘kişisel veri’nin ne olduğu hususunun ortaya konulması ve akıllı saatler bağlamında kişisel verilerin korunması hususunun irdelenmesi gerekmektedir.

II. GENEL OLARAK KİŞİSEL VERİLER

A) Kişisel Veri ve Tanımı

Bilgi teknolojilerindeki hızlı gelişmeler ve yoğun elektronik kullanım ile gerçekleşen dijital devrim sonucunda gizliliğin tanımı ve buna yönelik düşünceler de değişime uğramıştır. Gizlilik kavramı, önceleri bedensel gizlilik ile ilişkilirken, günümüzde yoğun olarak verilerin gizliliği üzerinden ortaya konulmaktadır.²⁰

---

¹⁸ Bkz: malware

¹⁹ Kavlak Avukatlık Bürosu, erişim tarihi: Haziran 3, <https://kavlak.av.tr/tr/akilli-nesnelere-baglaminda-kisisel-veriler/>.

²⁰ Şahika Eroğlu, “Dijital Yaşamda Mahremiyet (Gizlilik) Kavramı ve Kişisel Veriler: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin Mahremiyet ve Kişisel Veri Algılarının Analizi,” *HÜEFD* 35, no. 2 (2012): 131.

Veri, çok çeşitli tanımları ve sınıflandırılmaları olan bir kavramdır. Buna karşın veriyi, en temel şekliyle, ham gerçek bilgi parçacığına verilen ad olarak tanımlamak mümkündür.

Bu çalışma kapsamında, temel bir sınıflandırma metodu olan anonim ve kişisel veri ayrımı ortaya konulduktan sonra, kişisel veri kavramı üzerinden ilerlenecektir.

Bu bağlamda, bir veri kişinin kimliğini tespiti imkan vermiyorsa bu veri "anonim veri" olarak adlandırılmakta; buna karşın örneğin bir fotoğraf, kişinin adı ve soyadı, yaşadığı yer, telefon numarası gibi, yani kişinin kimliğinin belirlenebilmesine olanak sağlayan bir veri söz konusu olduğunda ise "kişisel veri" den bahsedilmektedir.²¹

Keza 'Kişisel veri' kavramı, 6698 sayılı Kanununun 3. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde, "*Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade eder.*" şeklinde tanımlanmıştır.

Avrupa Birliği tarafından çıkartılan Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün (GDPR) 4. maddesinde ise "*kişisel veriler tanımlanmış veya tanımlanabilir bir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgidir.*" şeklinde bir tanıma yer verilmiştir.²²

6698 sayılı Kanundaki tanıma benzer bir tanıma ise Dülger "...kısaca insana ait, bireyi tanımlayabilecek her türlü bilgi olarak tanımlanması mümkündür." diyerek yapmıştır.²³

Yüksek yargı kararlarında da kişisel veri kavramının tanımına yer verildiği görülmektedir. Yargıtay 8. CD'nin 27.11.2017 tarihli bir kararında, "*Verileri hukuka aykırı olarak verme*

²¹ Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, erişim tarihi: 12 Haziran, 2022, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.6698.pdf>

²² Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü, erişim tarihi: Haziran 12, 2022, <https://gdpr-info.eu/art-4-gdpr/>

²³ Murat Volkan Dülger, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması," *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 3, no. 2 (2016): 101.

veya ele geçirme suçunun maddi konusunu oluşturan “kişisel veri” kavramından, kişinin, yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı nüfus bilgileri (T.C. kimlik numarası, adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı gibi), adli sicil kaydı, yerleşim yeri, eğitim durumu, mesleği, banka hesap bilgileri, telefon numarası, elektronik posta adresi, kan grubu, medeni hali, parmak izi, DNA’sı, saç, tükürük, tırnak gibi biyolojik örnekleri, cinsel ve ahlaki eğilimi, sağlık bilgileri, etnik kökeni, siyasi, felsefi ve dini görüşü, sendikal bağlantıları gibi kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli, gerçek kişiye ait her türlü bilginin anlaşılması gerekir.” denilmek suretiyle kapsamlı bir tanıma yer verilmiştir.²⁴

B) Akıllı Saatlerde Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Korunması

Kişisel verilerin işlenmesi konusuna geçmeden önce, verilerin işlenmesinin ne olduğu ortaya konulmalıdır.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nda kişisel verilerin işlenmesi “*Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade eder*”²⁵ şeklinde tanımlanmıştır.

Benzer bir tanıma ise Genel Veri Koruma Tüzüğü’nün 4. Maddesinde yer verilmiştir. Buna göre kişisel verilerin işlenmesi “*Otomatik yöntemlerle olsun veya olmasın, kişisel veri veya kişisel veri setleri üzerinde gerçekleştirilen toplama, kaydetme, düzenleme,*

²⁴ Yar. 8.CD, E. 2017/22787, K. 2017/13124, 22.11.2017, (Corpus Web Hukuk Mevzuat ve İctihat Programı).

²⁵ Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, erişim tarihi: 12 Haziran, 2022, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.6698.pdf>

yapılandırma, saklama, uyarlama veya değiştirme, elde etme, danışma, kullanma, iletim yoluyla açıklama, yayma veya kullanıma sunma, uyumlaştırma ya da birleştirme, kısıtlama, silme veya imha gibi herhangi bir işlem veya işlem dizisidir."²⁶ şeklinde tanımlanmıştır.

Buradan hareketle, verilerin işlenmesi, işlediği verilerin çoğu kez özel nitelikli kişisel veriler kategorisinde olduğu da göz önüne alındığında, akıllı saatler bağlamında daha da önem kazanmaktadır.

Bu kapsamda kişisel verilerin korunması da, özel nitelikli kişisel verilerin yoğun olarak işlendiği bir alan olarak akıllı saatlerde, çok önemli bir hal almaktadır. Zira kişisel verilerin korunması hakkı, insan onurunun korunmasıyla da yakın ilişki içerisindeki bir hak olup çoğu zaman insan onuruna ve kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına dayandırıldığı ifade edilmektedir.²⁷

Akıllı saatlerin, içerisinde bulundurduğu çok çeşitli uygulamalarla hayatı kolaylaştırıp pratikleştirdiği öne sürülebilir zira daha önce de bahsettiğimiz gibi, kişinin kan basıncı, kalp atış hızı, düzensiz kalp atışı gibi birçok veriyi sağlayabilmesinin yanı sıra, telefon yerini tespit etme, GPS ile mevcut konum bildirme gibi birçok özelliğe sahiptir.

Akıllı saatlerin bu "olumlu" tarafları yanında, topladığı ve işlediği veriler göz önüne alındığında kişisel verilerin korunması boyutunda bir problemle karşılaşmaktadır. Zira toplanan kimi veriler, sağladığı kolaylıklar ve imkanlar bir tarafa bırakıldığında, kullanıcının hayatının özel alanları da dahil olmak üzere birçok yönünü ortaya koyabildiğinden, "iki ucu keskin bıçak"tır.²⁸ Kişiyeye dair sağlık, uyku ve uyanıklık saatleri,

²⁶ Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü, erişim tarihi: Haziran 12, 2022, <https://gdpr-info.eu/art-4-gdpr/>

²⁷ Elif Küzeci, *Kişisel Verilerin Korunması* (İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 2020), 75.

²⁸ Wang, Lai ve Choudhury, MoLe: Motion Leaks through Smartwatch Sensors.

rutinler, gün içerisinde bulunduğu konumlar ve buralarda hangi sürelerle bulunduğu gibi veriler başta olmak üzere, onlarca veri akıllı saatler tarafından işlenmektedir. Bu verilerin bir kısmının kullanıcının “özel nitelikli kişisel veri”si kapsamında olduğu gerçeği; işlenen verilerin güvenliğinin hangi seviyede olduğu ve verilerin ne kadar sürelerle saklandığı sorularını akla getirmektedir.

Akıllı saat gizliliği ile ilgili endişelerin çoğu, bağlı teknoloji tehlikelerine ve IoT’yi kapsayan siber güvenlik standartlarının bulunmamasına bağlıdır. IoT cihazlarını belirli güvenlik derecelendirmeleri ile etiketleyen merkezi bir kurum olmadığından, çoğu tüketicinin saatlerinin ne kadar güvenli olduğuna dair hiçbir fikri yoktur.²⁹

Samsung, Apple, Huawei, Xiaomi gibi şirketler başta olmak üzere onlarca şirketin müşterilere sunduğu akıllı saatlerin veri işleme koşulları şirketlerce düzenlenmektedir.

Kimi zaman akıllı saatlerin kullanım şartnamelerinde, kimi zaman ise gizliliğin ve kişisel verilerin işlenmesine dair bilgilendirmeler bir bütün halinde verilerek, şirket bünyesindeki sunulan bütün ürünler için verilerin ne koşullarda ve ne şartlarla işlendiği yer almaktadır³⁰. Örneğin Apple şirketi “ Apple’ın Gizlilik Politikası’nda, Apple’ın kişisel verilerinizi nasıl topladığı, kullandığı ve paylaştığı açıklanmaktadır.”³¹ diyerek kişisel verilerin işlenmesine dair süreç hakkında bilgilendirmelerin yapıldığını ortaya koymuştur.

²⁹ Kaspersky, erişim tarihi: Haziran 16, 2022, <https://www.kaspersky.com.tr/resource-center/threats/smartwatch-security-risks>.

³⁰ Apple, erişim tarihi: Haziran 16, 2022, <https://www.apple.com/tr/legal/privacy/data/>.

Huawei, erişim tarihi: Haziran 16, 2022, <https://consumer.huawei.com/tr/legal/privacy-policy/>.

³¹ Apple, erişim tarihi: Haziran 16, 2022, <https://www.apple.com/legal/privacy/tr/>.

Buna karşın, bu veri işleme sistemlerinin siber faaliyetlere karşı ne derece güvenli olduğu ile verilerin gerçekten de gereklilik ve ölçülülük ilkesi kapsamında işlenip işlenmediği, çeşitli ortamlarda verilerin satışa söz konusu olup olmadığı gibi sorularla karşılaşmaktadır.

Bu kapsamda siber faaliyetler ile ilgili açıklamalar yapmadan önce, Siber Hukukun tanımını yapıp, kapsamını çizmek ve "siber faaliyet" ile "siber saldırı" kavramlarının farkını ortaya koymak gerekir.

Siber hukuk, internetin, teknolojik ve elektronik unsurlarla ilişkisini ele alan hukuk dalı olarak tanımlanabilir. Bu kapsamda, yazılımsal ve donanımsal araçlarla internetin ilişkisini ele alır. Siber faaliyetler ise, bu alanda gerçekleştirilen her türlü eylem olarak anlaşılabilir. Daha çok kullanılan bir terim olan "siber saldırı" ise, aslında siber faaliyetler kapsamında yer alır.

Siber saldırı, "İster savunma ister saldırı amaçlı olsun, mantıken, insanların yaralanmasına veya ölmesine, nesnelerin ise hasar görmelerine ya da yok olmalarına sebep olması beklenen siber operasyondur".³² Bu durumda, uluslararası hukuk literatürüne de uygun olarak, siber saldırı kavramını, siber operasyonların bir alt başlığı olarak kullanmak doğru olacaktır.

1. Güvenlik

Akıllı saatler, Nesnelerin İnterneti'ne (IoT) katkıda bulunan birçok akıllı teknoloji ürününden yalnızca biridir ve bu pazar büyümeye devam ettikçe bu cihazlar siber saldırılara karşı daha da savunmasız hale gelecektir. IoT sayesinde cihazların birbirleriyle "konuşabilmesi" özelliği ile birlikte birçok işlem daha kolay hale gelmişse de bu veri alışverişi değerli

---

³² Michael N Schmitt ve Liis Vihul, The Nature of International Law Cyber Norms. Tallinn Papers No. 5, NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence, 2014. <https://ssrn.com/abstract=2543520>.

olduğundan kaçınılmaz bir şekilde korsanlar için hedef olacaktır.³³

Üretici firmalar, bir siber faaliyete karşı kullanıcı verilerinin güvenliğini sağlamak için çeşitli yöntemler izlemektedir. Örneğin Apple şirketi kişisel verilerin korunmasına dair *“Apple olarak mükemmel bir gizlilik düzeyinin mükemmel bir güvenlikle mümkün olabileceğine inanıyoruz. Kişisel verilerin ve bunları işlemenin doğasını ve olası tehditleri dikkate alarak kişisel verilerinizi korumak için idari, teknik ve fiziksel önlemlerden yararlanıyoruz. Kişisel verilerinizin güvenliğini sağlamaya yardımcı olması için söz konusu güvenlik önlemlerini sürekli olarak iyileştirmeye çalışıyoruz.”*³⁴ şeklinde bir açıklama yapmıştır. Buna karşılık Samsung’un bu kapsamdaki açıklaması, aslında bu sistemlerin ve çalışmaların siber faaliyetlere karşı *“mutlak”* bir güvenlik sağlamadığına yönelik işaret edici niteliktedir: *“Veri koruma işlemini ciddiye alıyoruz. Hizmetler ile bağlantılı olarak topladığımız bilgilerin güvenliğini sağlamak için fiziksel ve teknik güvenlik önlemleri almaktayız. Ancak bilgilerinizi korumak için makul adımları atsak da hiçbir web sitesi, Internet iletimi, bilgisayar sistemi veya kablosuz bağlantının tamamen güvenli olmadığını lütfen unutmayın.”*³⁵

Dolayısıyla, bu tür cihazlar için güvenlik standartlarının belirlenmesi son derece önemlidir.

2. Ölçülülük ve Gerekliklik

Samsung ve Apple şirketlerinin sundukları hizmetlerin ve ürünlerin, veri gizliliğine dair yaptığı bu açıklamalar, akıllı saatler özelinde de geçerlidir. Yani, akıllı saatlerde yer alan ve

³³ Kaspersky, erişim tarihi: Haziran 20, 2022, <https://www.kaspersky.com.tr/resource-center/threats/smartwatch-security-risks>.

³⁴ Apple, erişim tarihi: Haziran 20, 2022, <https://www.apple.com/tr/legal/privacy/tr/>.

³⁵ Samsung, erişim tarihi: Haziran 20, 2022, <https://www.samsung.com/tr/info/privacy/>.

bir müdahaleye açık olan veriler, yapılan güncellemeler, çeşitli koruma metodları ve alınan önlemlere rağmen mutlak bir koruma sağlamayacaktır.

Bu yönüyle bakıldığında, verilerin gereklilik ve ölçülülük ilkesi kapsamında işlenip işlenmediği daha da önem kazanmaktadır. Zira bu ilkelere uyulmayıp, gerekli olmadığı halde fazla veri işlenmesi, siber saldırı gibi durumlarda daha çok verinin ihlaline neden olacaktır. Bir örnekle açıklamak gerekirse, kişinin akıllı saatinde kullanmış olduğu bir “koşu planlayıcı” uygulaması olduğu ve bu uygulamayı her gün yaptığı koşular esnasında kullandığı varsayımında, bu uygulama kişinin koşu esnasında yaptığı ortalama hızını, yakmış olduğu ortalama kalori miktarını, kaç metre yol aldığını gösterebilecektir. Çünkü bu, kişinin uygulamadan almak istediği faydadır. Ancak şahsın her gün belirli bir rotayı koştuğu ve uygulamanın bu rotayı kayıt altına alıp sakladığı düşünüldüğünde, ölçülülük ve gereklilik ilkesinin uygulanması noktasında bu tartışmaya yol açacaktır. Zira böyle bir durumda düzenlenen bir siber faaliyet ile bu bilgiler ele geçirildiğinde, kişinin gün içerisinde hangi saatler arasında, ne kadar süre ile nerede bulunduğu verisi ele geçirilebilecektir. Bu, kişinin özel hayatının gizliliğine aykırı bir durum olmasının yanı sıra, herhangi bir kötü niyetli faaliyet kapsamında -örneğin, kişiye bir saldırı düzenlenmesi ya da evine hırsızlığa gidilmesi gibi- kişiyi tehlikeye atabilecektir. Bunun yanı sıra, hangi saat aralığında ve nerede bulunduğu dair verilerin işlenmesinin kişiye bir menfaat sağlayıp sağlamadığı da ayrı bir tartışma konusudur.

Bu açıklamalar ve verilen örnek ışığında, verilerin çok daha spesifik şekillerde de kullanma imkanının bulunması da göz önüne alınarak, şirketlerin ve uygulama geliştiricilerinin verileri işlerken ölçülülük ve gereklilik ilkesine bağlı olarak hareket etme zorunluluğu doğmaktadır.

3. Verilerin Satılması

Uygulamalar ile işlenen kişisel veriler, çeşitli güvenlik önlemleri ile koruma altına alınmaktadır. Fiziksel, teknik ve dijital olarak birçok koruma yöntemi şirketlerce kullanılmaktadır. Buna karşın, verilerin bir siber operasyon ile ele geçirilmesi ve elde edilen verilerin satılması riskinin yanı sıra, şirket ya da uygulama geliştirici içerisinde çalışan ve bazı verilere erişimi olan kişiler tarafından “verilerin satılması” söz konusu olabilmektedir. Son dönemde küresel çapta ortaya çıkan bu durum ile veriye erişimi olan kişi, verileri bir veya birkaç yere satmakta ve buradan ciddi maddi kazançlar elde etmektedir.

2021 yılında ülkemizde gerçekleşen bir olayda, Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. çalışanı, kendisine görevi dolayısıyla tanımlanan kayıt sorgulama yetkisi ile, 2484 kişinin bilgilerini satmıştır. Karar, Kişisel Verileri Koruma Kurumu’nun sayfasında da duyurulmuştur.³⁶

---

³⁶ Kararda aynen “Bilindiği üzere, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun “Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin (5) numaralı fıkrası “İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.” hükmünü amirdir. Veri sorumlusu sıfatını haiz olan Yapı ve Kredi Bankası AŞ tarafından Kuruma gönderilen kişisel veri ihlali bildiriminde özetle;

Bir çalışanın, kendisine görevi nedeniyle tanımlanan Bankalar Birliği Risk Merkezi istihbarat kayıtları sorgulama yetkisini görevi dışında kullanarak, sorgulamalar yaptığı ve edindiği bu bilgileri üçüncü kişilere aktardığı, İhlalin Türkiye Bankalar Birliği’nin veri sorumlusuna gönderdiği 10.02.2021 tarihli yazıya istinaden soruşturma başlatılması sonucunda 05.04.2021 tarihinde tespit edildiği, İhlalden tahmini olarak 2484 kişinin etkilendiği,

İhlalden TC kimlik numarası, ad, soyad, iletişim bilgileri, kredi risk ve teminat durumu, ödeme performans bilgileri,

karşılıksız çek ve protestolu senet ödeme bilgilerinin etkilendiği,

İhlalden etkilenen ilgili kişi gruplarının henüz bilinmediği, tespit çalışmalarının devam ettiği ifade edilmiştir.

Verilerin satılması ile ilgili ulusal ve uluslararası alanda birçok iddia ortaya atılmış olup, çeşitli çalışmalar ortaya konulmuştur. Facebook, Google gibi devasa şirketler başta olmak üzere, birçok şirket de bu iddiaların odağı haline gelmiş, çalışmalarda yer almıştır.³⁷

III) Kişisel Verilerin İşlenmesinde Akıllı Saatler ile Akıllı Telefonların Farkı

Teknolojik gelişmeler ile akıllı saatler, diğer tüm teknolojik aletler gibi, piyasaya ilk sürülüş tarihinden itibaren büyük mesafe kat etmiştir. Günümüzde akıllı saatler, cihazın içerisinde bulundurduğu çeşitli sensörler sayesinde, akıllı telefonların elde edemediği birçok veriyi de işleyebilmektedir.

Örneğin "uyku takibi" yapabilen akıllı saatler, kullanıcının uykusu esnasında hareketlerini, solunum hızını ve kalp atış hızını ölçerek, kaç saat uyduğunu tespit eder ve bu verileri işleyerek kullanıcıya bir "uyku puanı" verir. Bu şekilde kullanıcıya uykusunun ne derece verimli geçtiğini, kaç saat uyduğunu öğrenebilme olanağı sunar.

Bu, işlediği kişisel verilerin korunması ya da saklanması bir yana, akıllı telefonlarda görülemeyen bir özelliktir. Zira akıllı telefonlar, akıllı saatlerden farklı olarak kullanıcının koluna bağlı değildir. Bu durum akıllı telefonların çeşitli hareketlerin algılanması noktasında yetersiz kalmasına yol açmaktadır. Ayrıca, akıllı saatlerde bulunan ve sürekli olarak kalp atış hızı³⁸

Konuya ilişkin inceleme devam etmekle birlikte, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 13.04.2021 tarih ve 2021/376 sayılı Kararı ile söz konusu veri ihlali bildiriminin Kurumun internet sayfasında ilan edilmesine karar verilmiştir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur." denilmiştir.

³⁷ Jerome, Joseph. Buying and Selling Privacy: Big Data's Different Burdens and Benefits. Stanford Law Review Online (Forthcoming), 2013. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2294996>.

³⁸ Samsung, erişim tarihi: Haziran 25, 2022, <https://www.samsung.com/global/galaxy/what-is/sleep-tracking/>.

ölçümü yapan sensörler ve solunum hızı ölçen sensörler³⁹ de, akıllı telefonlarda bulunmasına karşın, bu sürekli ölçümü akıllı saatler gibi gerçekleştirememektedirler. Zira akıllı saatler, sürekli olarak kullanıcının vücuduna temas halinde olmasına karşın, akıllı telefonların bu şekilde bir veri işleyişini gerçekleştirmesi mümkün değildir.

IV) Akıllı Saatlerin Adli Vakalara Etkisi

Akıllı saatler, tespit edip depoladığı çok çeşitli veriler ile, bugüne kadar birçok adli vakanın çözülmesinde kilit rol oynamıştır. Akıllı saatlerin gerçek manada kilit rol oynadığı ilk adli olaylardan birisi olan Commonwealth v. Risley vakası⁴⁰, 2015 yılında gerçekleşmiştir.

2015 yılında 43 yaşında olan Jeannie Risley, yetkililere, patronunun Pennsylvania'daki evinin misafir bölümünde kaldığı esnada ve uyuyorken, kimliği belirsiz bir adam tarafından önce yatağından sürüklendiğini, sonrasında da banyoda bıçak zoruyla tecavüze uğradığını söylemiştir.

Ancak Jeannine Risley'in kullanmış olduğu ve uyku /aktivite takibi yapabilme özelliğine sahip olan "Fitbit" marka akıllı saatini inceleyen polisler, kadının uyuyorken yatağından sürüklendiğini iddia ettiği esnada, yürüyor olduğunu tespit etmişlerdir.

Polisler aynı zamanda olay gecesi evin etrafının karla kaplı olduğunu, ancak hiçbir ayak izi bulunamadığını ve eve izinsiz giren birine dair herhangi ize rastlanmadığını da söylemişlerdir.

---

³⁹ Apple, erişim tarihi: Haziran 25, 2022, <https://support.apple.com/tr-tr/HT211685>.

⁴⁰ Akıllı saatlerin suçların aydınlatılmasındaki etkisine dair bir haber, erişim tarihi: Temmuz 3, 2022, <https://www.dailymail.co.uk/news/article-3134701/Police-claim-woman-lied-raped-Fitbit-fitness-watch-showed-not-dragged-bed.html>.

Akıllı saatten alınan veriler ile ellerindeki diğer bulguları birleştiren polis, Risley'in polise bilinçli olarak yalan ifade verdiğini iddia etmiştir. Sonrasında ise kadın, polise yanlış ihbarda bulunmak, kamu güvenliğini yanlış bir şekilde alarma geçirmek, tecavüze uğradığını göstermek için bıçak yerleştirmekten suçlanmıştır.

Günümüz Ceza Muhakemesi Hukukunun amacına bakıldığında; genel olarak muhakemeye katılan bireylerin temel haklarına zarar vermeksizin maddi gerçeği bulmak ve buna bağlı olarak cezai uyuşmazlığı çözüme kavuşturmak⁴¹ olduğu söylenebilecektir. Bu yönüyle Risley v. Commonwealth vakasında Fitbit akıllı saatten alınan veriler ile davanın sonuca ulaştığına bakıldığında, akıllı saatlerin ceza muhakemesinin amacını gerçekleştirme noktasında fayda sağladığı açıktır. Bu da somut olayın ortaya konulması demektir ki, hukukun temel amaçlarından olan adaleti gerçekleştirmeye çalışmasına katkı sağlayacaktır. Bu yolla da toplumsal güvenin ve toplumsal düzenin de korunmasına ve en nihayetinde tüm hukuk düzenine katkıda bulunacaktır.

Ancak burada tartışılması gereken nokta, akıllı saatlerin işlediği veriler ile verebileceği tüm katkılar karşısında, Kişisel Verilerin Korunması Hukuku kapsamında, kullanıcıların kişisel haklarını ihlal edip etmediğidir.

Zira burada hakların çatışması söz konusu olabilecektir. Bir tarafta toplanan genel nitelikli kişisel veriler ile özel nitelikli (kişinin sağlık durumuna dair bilgiler içeren kalp atış hızı, uyku saati, kan oksijen seviyesi gibi) kişisel verilerin işlenmesi söz konusudur ve öncesinde de değindiğimiz üzere, bu veriler kimi zaman siber operasyonlar ile ele geçirilme tehlikesi altında iken kimi zaman da kötü niyetli bir şirket çalışanı tarafından üçüncü

---

⁴¹ Hakan Karakehya, "Dolaylı Maddi Gerçek: Ceza Muhakemesinde Yargılama Makamının Maddi Gerçeğe Deliller Aracılığıyla Ulaşma Zorunluluğu Üzerine," *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* 7, no. 27 (2016): 59-82.

kişilere satılarak kişisel verilerin ihlali söz konusu olabilmektedir. Bu durumun önüne geçmek için siber operasyonlara karşı altyapı güçlendirmeleri yapılması; bunun yanı sıra şirket çalışanlarının verilere erişiminin mümkün olan en asgari düzeyde tutulması sağlanmalıdır. Bu önlemler alındığında dahi, bu sorunun mutlak çözümü şu an için mümkün görünmemektedir.

Ancak verilerin çalınması ya da satılması gibi sorunların yanı sıra tartışılması gereken önemli bir husus, işlenen verilerin kişi aleyhinde kullanılıp kullanılmayacağıdır. *Risley v. Commonwealth* davasında, *Risley*'in uyuduğunu söylediği esnada yürüyor olduğu akıllı saati sayesinde tespit edilmiştir.

Bir başka olayda ise *Mark Fellows* isimli kişinin, *Paul Massey*'in öldürülmesi vakasında gözaltına alınması ve suçlu bulunmasında kilit rolü akıllı saatinin GPS'indeki kayıtlar sağlamıştır. Buna göre, polisler, yaptıkları araştırma sonucunda ilk aşamada *Mark Fellows*'tan şüphelenmiş ancak yeterli delile ulaşamamışlardır. Sonrasında *Mark Fellows*'ın evindeki araştırmada ele geçirilen akıllı saatteki GPS verilerinde *Mark Fellows*'un, *Paul Massey*'in öldürülmesinden önceki günlerde, evinin etrafında bir "keşif görevi" yaptığını keşfetmeleri, davanın anahtar ipucu olmuştur.⁴²

Bu kapsamdan bakıldığında, kişinin akıllı saatinde işlenmesine "izin verdiği" tüm veriler, aslında belli bir amaç için verilmektedir. Örneğin, bir koşu uygulamasında verilerin işlenmesi için istenen izinler, kullanıcı tarafından verildiğinde, kullanıcının beklediği fayda ve verdiği izin; koşunun hangi güzergahta, saatte kaç kilometre hızla yapıldığı, bu koşu esnasında kaç adım atıldığı ya da ne kadar kalori yakıldığı gibi verilere ulaşmaktır.

---

⁴² Akıllı saatlerin suçların aydınlatılmasındaki etkisine dair bir haber, erişim tarihi: Temmuz 5, 2022, <https://www.liverpoolecho.co.uk/news/liverpool-news/inside-mind-iceman-assassin-gun-15656804>.

2016 yılında Adelaide/Avustralya'da gerçekleşen bir vakada ise, 57 yaşındaki Myrra Nilsson, evinin çamaşırlığında vahşice öldürülmüş halde bulundu.⁴³ Myrra Nilsson'un öldürülmesi olayında da kişinin "Apple Watch" akıllı saatinden elde edilen veriler vakanın çözümüne yardımcı olmuştur.

Risley, Fellows ve Nilsson vakalarının yanı sıra, bugüne kadar birçok vakada kilit rol oynayan akıllı saatlerin, gelecekte de adli vakaların çözümünde rol alması muhtemeldir.

SONUÇ

İnsanoğlunun hayatına büyük bir hızla giren teknoloji, sunduğu imkanlar ve kolaylıklar açısından son derece önemli bir yere sahiptir. Ancak bu ne var ki, madalyonun sadece bir yüzüdür. Madalyonun diğer yüzü o kadar da iç açıcı değildir. Zira, zaman ve mekan tanımayan internet ve bu mecrağa bağlanan akıllı nesnelere birçok sorunu da beraberinde getirmektedir.

Son yıllarda giderek yaygınlaşan akıllı saatler; kullanıcının hayatını kolaylaştırması, sağlığı ile ilgili önemli bilgilere erişebilmesi ve hatta kimi zaman ceza muhakemesi hukukuna verdiği katkılar ve suç durumunun çözüme kavuşması gibi konularda önemli katkılarıyla beraber, özel nitelikli kişisel verileri işleyebilme özelliği ve bu verilerin işlenmesi dolayısıyla diğer taraftan potansiyel bir problem teşkil etmektedir.

Anayasa ile güvence altına alınmış olan kişisel verilerin güvenliği hususu, insanın hem maddi hem de manevi varlığı açısından önemli olup, veri güvenliğinin sağlanması konusunda yasa koyucuya düşen görevler bulunduğu gibi, bu teknolojiyi üreten şirketlere ve teknolojiyi kullananlara düşen görevler de vardır. Yasalarla veri güvenliği konusunda belli standartların ve

---

⁴³ Akıllı saatlerin suçların aydınlatılmasındaki etkisine dair bir haber, erişim tarihi: Temmuz 5, 2022, <https://www.abc.net.au/news/2018-03-29/smart-watch-data-helps-police-find-suspect-in-murder-case-court/9602832>.

ihlallere yönelik yaptırımların getirilmesi; şirketlerin bu konuda gerekli bütün tedbirleri alması ve kullanıcıların da farkındalık sahibi olmak suretiyle bu alandaki tehlikelerden korunmaya çalışması önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, diğer her şekilde elde edilen veriler için olduğu gibi, akıllı saatlerden elde edilen veriler için de;

- Veri işlenmesi gereklilik ve ölçülülük ilkesi kapsamında yapılmalı
- Aynı ilke kapsamında verinin ve işleme amacının içeriğine bağlı olarak, bu amacın gerçekleşmesiyle veriler imha edilmeli
- Elektronik muhafaza sistemlerine yönelik siber operasyonlar için gerekli önlemler alınıp, sistemin güvenliğinin geliştirilmesi adına AR-GE çalışmaları yapılmalı, yalnızca gerekli olduğu ölçüde ve az sayıda kişiye bu verilere erişim izni verilmeli,
- Fiziksel muhafaza sistemlerine erişim de mümkün olan en az sayıda kişiyle sınırlı tutulmalı,
- Şirket içi yaşanabilecek ihlallerin önüne geçmek için çalışanlara farkındalık eğitimleri verilmeli; veri korumanın şirket itibarı için öneminin kavranması sağlanmalıdır.

Hakem Değerlendirmesi: Çift kör hakem.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek alıp almadığını belirtmemiştir.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Etik Kurul Onayı: Yazar etik kurul onayının gerekmediğini belirtmiştir.

Peer Review: Double peer-reviewed.

Financial Support: The author has not declared whether this work has received any financial support.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Ethics Committee Approval: The author stated that ethics committee approval is not required.

Kaynakça

- Dülger, Murat Volkan. "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Türk Ceza Kanunu Bağlamında Kişisel Verilerin Ceza Normlarıyla Korunması." *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 3, no. 2 (2016): 101-168.
- Eroğlu, Şahika. "Dijital Yaşamda Mahremiyet (Gizlilik) Kavramı ve Kişisel Veriler: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin Mahremiyet ve Kişisel Veri Algılarının Analizi." *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* 35, no. 2 (2012): 130-153.
- He Wang, Ted Tsung-Te Lai, ve Romit Roy Choudhury. MoLe: Motion Leaks through Smartwatch Sensors. In Proceedings of the 21st Annual International Conference on Mobile Computing and Networking (MobiCom '15), 155–166. <https://doi.org/10.1145/2789168.2790121>.
- Hsiao, Kuo-Lun ve Chen, Chia-Chen. What drives smartwatch purchase intention? Perspectives from hardware, software, design, and value. *Telematics and Informatics* 35, no. 1 (2017). 2017. DOI:10.1016/j.tele.2017.10.002.
- Jerome, Joseph. Buying and Selling Privacy: Big Data's Different Burdens and Benefits. *Stanford Law Review Online* (Forthcoming), 2013. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2294996>.
- Karakehya, Hakan. "Dolaylı Maddi Gerçek: Ceza Muhakemesinde Yargılama Makamının Maddi Gerçeğe Deliller Aracılığıyla Ulaşma Zorunluluğu Üzerine." *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* 7, no. 27 (2016): 59-82.
- Küzeci, Elif. *Kişisel Verilerin Korunması*. İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 2020.
- Rawassizadeh, Reza, Blaine Price ve Marian Petre. "Wearables: Has the Age of Smartwatches Finally Arrived?." *Communications of the ACM* 58, no. 1 (2015): 45-47.
- Reeder, Blaine ve David, Alexandria. "Health at hand: A systematic review of smart watch uses for health and

wellness." *Journal of biomedical informatics*, no. 63 (2016): 269-276.

Schmitt, Michael N ve Vihul, Liis. The Nature of International Law Cyber Norms. Tallinn Papers No. 5, NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence, 2014. <https://ssrn.com/abstract=2543520>.

Süzen, Ahmet Ali, Özdemir Deniz ve Abdil Çetin. "Kafa Hareketleri İle Kontrol Edilebilen Tekerlekli Sandalye." *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 8, no. Özel Sayı, (2017): 66-72.

İnternet Kaynakları

Akıllı saatlerin suçların aydınlatılmasındaki etkisine dair bir haber, erişim tarihi: Temmuz 5, 2022, <https://www.abc.net.au/news/2018-03-29/smart-watch-data-helps-police-find-suspect-in-murder-case-court/9602832>.

Akıllı saatlerin suçların aydınlatılmasındaki etkisine dair bir haber, erişim tarihi: Temmuz 3, 2022, <https://www.dailymail.co.uk/news/article-3134701/Police-claim-woman-lied-raped-Fitbit-fitness-watch-showed-not-dragged-bed.html>.

Akıllı saatlerin suçların aydınlatılmasındaki etkisine dair bir haber, erişim tarihi: Temmuz 5, 2022, <https://www.liverpoolecho.co.uk/news/liverpool-news/inside-mind-iceman-assassin-gun-15656804>.

Apple, erişim tarihi: Haziran 16, 2022, <https://www.apple.com/tr/legal/privacy/data/>.

Apple, erişim tarihi: Haziran 16, 2022, <https://www.apple.com/legal/privacy/tr/>.

Apple, erişim tarihi: Haziran 25, 2022, <https://support.apple.com/tr-tr/HT211685>.

- Apple, erişim tarihi: Mayıs 26, 2022
<https://support.apple.com/tr-tr/guide/watch/apd830528336/watchos>.
- Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü, erişim tarihi: Haziran 12, 2022, <https://gdpr-info.eu/art-4-gdpr/>.
- Huawei, erişim tarihi: Haziran 16, 2022,
<https://consumer.huawei.com/tr/legal/privacy-policy/>.
- Huawei, erişim tarihi: Mayıs 21, 2022
<https://consumer.huawei.com/tr/support/content/tr-tr00737153/>.
- Kaspersky, erişim tarihi: Haziran 16, 2022,
<https://www.kaspersky.com.tr/resource-center/threats/smartwatch-security-risks>.
- Kavlak Avukatlık Bürosu, erişim tarihi: Haziran 3,
<https://kavlak.av.tr/tr/akilli-nesneler-baglaminda-kisisel-veriler/>.
- Oksimetre sensörüne dair bilgiler içeren web sayfası, erişim tarihi: Mayıs 21, 2022
<https://www.hopkinsmedicine.org/health/treatment-tests-and-therapies/pulse-oximetry>.
- Samsung, erişim tarihi: Haziran 20, 2022,
<https://www.samsung.com/tr/info/privacy/>.
- Samsung, erişim tarihi: Haziran 25, 2022,
<https://www.samsung.com/global/galaxy/what-is/sleep-tracking/>.
- Samsung, erişim tarihi: Mayıs 24, 2022,
<https://www.samsung.com/au/support/mobile-devices/find-my-phone-from-samsung-watch/>.
- Samsung, erişim tarihi: Mayıs 24, 2022,
<https://www.samsung.com/us/watches/galaxy-watch4/>.
- Suunto, erişim tarihi: Mayıs 16, 2022
<https://www.suunto.com/Product-search/Scuba-Diving-Watches-and-Devices/>.

Wikipedia Microsoft SPOT Sayfası, erişim tarihi: Mayıs 16, 2022
https://en.wikipedia.org/wiki/Smart_Personal_Objects_Technology.

Wikipedia Pebble sayfası, erişim tarihi: Mayıs 16, 2022,
[https://en.wikipedia.org/wiki/Pebble_\(watch\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Pebble_(watch)).

AŞIRI SAĞCILIK VE NEFRET SUÇUYLA MÜCADELE KANUNU*

The Law on Combating Right-Wing Extremism and Hate Crimes

Sena KONTOĞLU*

Dilan ERDOĞAN**

30 Mart 2021

Federal Meclis aşağıdaki yasayı kabul etmiştir:

Madde 1

Ceza Kanunu'nda Değişiklik

En son 10 Mart 2021 tarihli Kanun'un 1. Maddesi (Federal Yasal Gazete I sayfa 333) ile değiştirilmiş olan 13 Kasım 1998

---

* Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 9 Eylül 2015 tarihli (AB) 2015/1535 sayılı Direktifi (AB) uyarınca, bilgi toplumu hizmetlerine ilişkin kurallar ile teknik düzenlemeler alanında bilgi sunumu usulüne göre Komisyon'a bildirimde bulunulmuştur. (OJ L 241, 17 Eylül 2015, S. 1).

* Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Adayı, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Hukuk Fakültesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi, sena.kontoglu@asbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4144-0649.

** Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı Öğrencisi, Söke Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi, dilanerdogan@hacettepe.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0101-1425.

Makale Gönderim Tarihi/Received: 7.12.2022.

Makale Kabul Tarihi/Accepted: 27.12.2022.

Atıf/Citation: Kantoğlu, Sena ve Dilan Erdoğan. "Aşırı Sağcılık ve Nefret Suçuyla Mücadele Kanunu." *Bilişim Hukuku Dergisi* 4, no. 2 (2022): 261-277.

tarihinde yayınlanan Ceza Kanunu (Federal Yasal Gazete I sayfa 3322) aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

1. İçindekiler kısmında yer alan 188. madde başlığı aşağıdaki şekilde ifade edilir:

“Madde 188 Siyasi hayat içerisinde yer alan kişilere yönelik hakaret, kötüleme ve karalama”

2. 46. madde, 2. fıkra, 2. cümleye “yabancı düşmanlığı” ifadesinden sonra virgül ve “antisemitik” kelimesi eklenmiştir.

3. Madde 115, 3. fıkra, 1. cümledeki “afet önleme tedbirleri” ifadesinden sonraki “veya” kelimesi yerine virgül koyulmuştur ve “tıbbi acil hizmet” ifadesi sonrası virgül eklenmiş “acil tıbbi servis veya nöbetçi tıbbi servis” ifadesi ilave edilmiştir.

4. 126. maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

a) Birinci bendin ardından aşağıdaki ikinci bent eklenmiştir:

“2. 177. maddenin 4. fıkrası ile 8. fıkrası veya 178. madde kapsamında cinsel özgürlüğe karşı işlenen bir suç”

b) Önceki 2. bent, 3. bent olmuştur.

c) Önceki 3. bent, 4. bent olmuş ve “bir” kelimesinden sonra “tehlikeli yaralama (Madde 224) veya bir” ifadesi eklenmiştir.

d) Önceki 4 ila 7. bentler 5 ila 8. bentler olmuştur.

5. Madde 140 aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

a) 1. bentten önceki cümle şu şekilde ifade edilmiştir:

“138. maddenin birinci fıkrasının ikinci, üçüncü, dördüncü bentlerinde ve beşinci bentte son ayrık halde veya 126. maddenin birinci fıkrasında sayılan hukuka aykırı fiilleri veya 176. maddenin 3. fıkrası veya madde 176a ve madde 176b kapsamında hukuka aykırı bir fiili işleyen bir kişi”

b) 1. bent aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

“1. Cezai olarak işlendikten veya teşebbüs edildikten sonra verilen, veya”

6. Madde 185'te "vasıtasıyla" kelimesinden önce "aleni olarak, bir toplantıda, yazı yoluyla yayarak (Madde 11 fıkra 3) veya" ifadesi eklenmiştir.

7. Madde 186'da "alenen" kelimesinden sonra virgül ve "toplantıda" ifadesi eklenmiştir.

8. Madde 188 aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

a) Başlık aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

"Madde 188 Siyasi hayat içerisinde yer alan kişilere yönelik hakaret, kötüleme ve karalama"

b) 1. fıkra aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

aa) "kötüleme (Madde 186)" ifadesi "hakaret (Madde 185)" ifadesi ile değiştirilmiştir ve "üç aydan beş yıla kadar" ifadesi "üç yıla kadar veya idari para cezası" ifadesi ile değiştirilmiştir.

bb) Aşağıdaki cümle eklenmiştir:

"Halkın siyasi hayatı yerel yönetim düzeyine kadar uzanır."

c) 2. fıkra şu şekilde ifade edilmiştir:

"(2) Aynı şartlar altında, kötüleme (Madde 186) üç aydan beş yıla kadar hapis cezası ve karalama (Madde 187) altı aydan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

9. Madde 194 (1) aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

a) 2. cümleden sonra aşağıdaki cümle eklenmiştir:

"Madde 188 kapsamındaki durumlarda, kovuşturma makamının suçun kovuşturulmasındaki özel kamu yararı nedeniyle resen müdahaleyi gerekli görmesi halinde de suç kovuşturulacaktır.

b) Yeni 4. cümledeki "suç" ibaresi "2. ve 3. cümle kapsamındaki suçlar" ifadesi ile değiştirilmiştir.

10. Madde 241 aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

a) 1. fıkradan önce aşağıda belirtilen 1. fıkra eklenmiştir:

"(1) Bir kimseyi kendisine veya yakınına, cinsel özgürlük, vücut bütünlüğü, kişisel hürriyet veya önemli bir değere karşı hukuka aykırı bir fiil işlemekle tehdit eden kişi, bir yıla kadar hapis cezası veya para cezası ile cezalandırılır.

b) Önceki 1. fıkra 2. fıkra olarak değiştirilmiş ve “bir yıl” ibaresi “iki yıl” ibaresi ile değiştirilmiştir.

c) Önceki 2. fıkra, 3. fıkra olmuştur.

d) Aşağıda belirtilen 4. ve 5. fıkralar eklenmiştir:

“(4) Fiilin; alenen, bir toplantıda veya belge dağıtılması yoluyla işlenmesi halinde (Madde 11(3)) 1. fıkroda belirtilen hallerde iki yıla kadar hapis cezası veya para cezası ile, 2. ve 3. fıkralarda belirtilen hallerde üç yıla kadar hapis veya para cezası verilir.

(5) Söz konusu fiiller için geçerli olacak şikâyete ilişkin hükümler aynı şekilde uygulama bulacaktır.”

Madde 2

Ceza Muhakemesi Kanunu’nda Değişiklik

En son 9 Mart 2021 tarihli Kanun’un 3. maddesi (Federal Yasal Gazete I, s. 327) ile değişiklik yapılan Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 7 Nisan 1987 tarihli versiyonu, (Federal Yasal Gazetesi I, s. 1074, 1319) aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

1. İçindekiler bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

a) Madde 100g başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir: “Madde 100g Trafik ve kullanım verilerinin toplanması”

b) Madde 101a başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Madde 101a mahkeme kararı; veri etiketleme ve değerlendirme; trafik ve kullanım verileri için bildirim yükümlülüğü”

2. Madde 100g aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

a) Başlık aşağıdaki şekilde ifade edilir:

“Madde 100g Trafik ve kullanım verilerinin toplanması”

b) 1. fıkra aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

aa) Aşağıdaki cümle, 1. cümleden sonra eklenmiştir:

“1. cümlelerin önkoşulları kapsamında kendi veya üçüncü kişilerin telemedyalarını ticari amaçlı kullanıma hazır tutan veya kullanıma erişim sağlayan kişilerden, kullanım verileri (Telemedya Kanunu madde 15(1)) toplanabilir.

bb) Yeni 5. cümlede “trafik verileri” kelimelerinden sonra “ve kullanım verileri” kelimeleri eklenmiştir.

c) 5. fıkrada, “telekomünikasyon hizmetleri” ifadesinden sonra “veya ticari amaçlı kullanım için telemedya sağlayan veya kullanıma erişim sağlayan hizmet sağlayıcısından kullanım verilerinden” ifadesi eklenmiştir.

3. Madde 100j aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

a) 1. fıkra aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

aa) Cümle 1 aşağıdaki şekilde ifade edilir:

“Somut olayların soruşturulması veya şüphelinin konumunun belirlenmesi için gerekli olması halinde, aşağıdaki bilgiler talep edilebilir:

1. Telekomünikasyon Kanunu'nun 95. ve 111. maddeleri (Telekomünikasyon Kanunu madde 113, fıkra 1, cümle 1) uyarınca ticari amaçlı telekomünikasyon hizmetleri sağlayan veya bunlara katılanlardan toplanan veriler hakkında, ve

2. Kendi veya üçüncü taraf telemedyayı ticari olarak kullanıma hazır bulunduran veya kullanıma erişim sağlayan kişiden Telemedya Kanunu'nun 14. maddesi (Telemedya Kanunu madde 15a, fıkra 1, cümle 1 ve madde 15b, fıkra 1, cümle 1) uyarınca toplanan veriler hakkında.

bb) 2. cümledeki “Telekomünikasyon Kanunu madde 113c, fıkra 1, cümle 2” ifadesinden sonra “ve Telemedya Kanunu madde 15b” ifadesi eklenmiştir.

b) 2. fıkradaki “Telekomünikasyon Kanunu madde 113c, fıkra 1, cümle 2” ifadesinden sonra “ve Telemedya Kanunu madde 15a, fıkra 1, 3. ve 4. cümleler” ifadesi eklenmiştir.

c) 5. fıkra, 1. cümlede “telekomünikasyon hizmetleri” ifadesinden sonra “veya telemedya hizmetleri” ifadesi eklenmiştir.

4. Madde 101a aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

a) Başlık aşağıdaki şekilde ifade edilir:

Madde 101a mahkeme kararı; veri etiketleme ve değerlendirme; trafik ve kullanım verileri için bildirim yükümlülüğü

b) 1. fıkra, 1. cümlede 1. bentten önce “trafik verisi” ifadesinden sonra “ve kullanım verisi” ifadesi eklenmiştir.

c) 6. fıkra, 1. cümlede “telekomünikasyon” ifadesinden sonra “veya telemedya hizmetinden etkilenen kullanıcılar” ifadesi, “trafik verisi” ifadesinden sonra “ve kullanım verisi” ifadesi eklenmiştir.

5. Madde 101b, fıkra 5, bent 2’de a harfinden önce “trafik verisi” ifadesinden sonra “ve kullanım verisi” eklenmiştir.

6. Madde 374, fıkra 1, bent 5’te “madde 241” ifadesi “madde 241, 1 ila 3. fıkralar” ifadesi ile değiştirilmiştir.

Madde 3

Ceza Muhakemesinin Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun’da Değişiklik

En son 27 Mart 2020 tarihli Kanun’un 4. Maddesi (Federal Yasal Gazete I sayfa 569) ile değiştirilmiş olan, Federal Yasal Gazete Bölüm III içerisinde tadil edilmiş versiyonu yayınlanan Ceza Muhakemesinin Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun’a aşağıdaki madde 18 eklenmiştir:

“Madde 18 Aşırı Sağlık ve Nefret Suçuyla Mücadele Kanunu’na Geçiş Düzenlemesi

1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren yürürlükte olacak versiyonda Ceza Muhakemesi Kanunu madde 101b (5) uyarınca yapılacak olan genel değerlendirmeler, ilk olarak 1 Temmuz 2021 tarihini takip eden raporlama yılı için hazırlanacaktır. Ceza Muhakemesi Kanunu madde 101b(5), 30 Haziran 2021 tarihine kadar geçerli olan versiyonunda, önceki raporlama yılları için geçerli olacaktır.”

Madde 4

Federal Kayıt Kanunu'nda Değişiklikler

En son 10 Mart 2021 tarihli Kanunun 1. maddesi (Federal Yasal Gazete I sayfa 332) ile değiştirilmiş olan 3 Mayıs 2013 tarihinde yayınlanan Federal Kayıt Kanunu (Federal Yasal Gazete I sayfa 1084) madde 51 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

1. Aşağıdaki cümleler 1. fıkraya eklenmiştir:

“Korumaya değer benzer bir menfaat, özellikle ilgili kişinin veya başka bir kişinin tehdit, hakaret ve ısrarlı takipten korunmasıdır. 1. cümle anlamında bir durumun varlığının mevcut olup olmadığının belirlenmesinde , ilgili kişinin veya başka bir kişinin, mesleki veya gönüllü faaliyetleri sebebiyle, genel olarak artan husumete veya diğer saldırılara maruz kalan bir gruba mensup olup olmadığı da dikkate alınacaktır.”

2. 3. fıkra aşağıdaki şekilde ifade edilir:

“(3) Bir bilgi alma engeli kaydedilmiş olması halinde, ilgili kişi ile engel kaydının 34. maddenin 4. fıkrasının 1. cümlesinin 1, 6, 7, 8 ve 9 numaralı bentlerinde atıfta bulunulan bir makamın talimatı üzerine re'sen yapılmış olması halinde ilgili makam, ikamet sicilinden bilgi talep edilmesi halinde derhal bilgilendirilir.”

Madde 5

Federal Kriminal Polis Dairesi Kanunu'nda Değişiklikler

En son 3 Aralık 2020 tarihli Kanun'un 5. maddesi (Federal Yasal Gazete I sayfa 2744) ile değiştirilmiş olan 1 Haziran 2017 tarihinde yayınlanan Federal Kriminal Polis Dairesi Kanunu (Federal Yasal Gazete I sayfa 1354; 2019 I sayfa 400) aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

1. İçindekiler tablosuna madde 10 sonrasında aşağıdaki bilgiler eklenmiştir:

“Madde 10a Kimlik tespiti için kullanım verilerinin toplanması”

2. Madde 10 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

a) 1. fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

aa) Aşağıdaki cümle, 1. cümleden sonra eklenmiştir:

“1. cümlede belirtilen şartlar çerçevesinde, Telemedya Kanunu’nun 14. maddesi uyarınca toplanan verilere ilişkin bilgiler, ticari olarak kullanılmak üzere kendisine veya üçüncü taraflara telemedya sağlayan veya böyle bir kullanıma erişim sağlayan bir kişiden talep edilebilir. (Telemedya Kanunu madde 15a, fıkra 1, cümle 1 ve madde 15b, fıkra 1, cümle 1).

bb) Yeni 3. cümlede, “1. cümle” ibaresinden sonra “veya 2. cümle” ifadesi; “Telekomünikasyon Kanunu madde 113, fıkra 1, cümle 2” ifadesinden sonra “Telemedya Kanunu madde 15b” ifadesi eklenmiştir.

b) 2. fıkrada “Telekomünikasyon Kanunu madde 113 fıkra 1 cümle 3” ifadesinden sonra “Telemedya Kanunu madde 15a fıkra 1 cümle 3” ifadesi eklenmiştir.

c) 3. fıkranın 1. cümlesindeki “2. cümle” ifadesi “3. cümle” ifadesi ile değiştirilmiştir.

d) 4. fıkranın 1. cümlesindeki “2. cümle” ifadesi “3. cümle” ifadesi ile değiştirilmiştir.

e) 5. fıkradaki 1. cümleden sonra aşağıdaki cümle eklenmiştir:

“1. cümle, kendi veya üçüncü taraf telemedyasını ticari amaçla kullanım için sağlayan veya bu tür bir kullanıma erişim sağlayan herkes için aynı şekilde geçerli olacaktır.”

f) Madde 10’dan sonra aşağıdaki madde 10a eklenmiştir:

Madde 10a

Kimlik tespiti için kullanım verilerinin toplanması

(1) 10. maddenin 1. fıkrasının 1. cümlesinin 1. bendinde belirtilen Federal Kriminal Polis Dairesinin görevlerinin yerine getirilmesi için gerekli olduğu ölçüde, madde 15a kapsamında belirtilen hizmetler hakkında bilgi, kendi veya üçüncü tarafların telemedyalarını ticari olarak kullanıma hazır bulunduranlardan

veya kullanıma erişim sağlayanlardan veya Telemedya Kanunu'nun 15. maddesi 2. cümlesi 1. bendi uyarınca toplanan veriye erişim sağlayanlardan aşağıdaki durumlarda talep edilebilir:

1. Federal Kriminal Büro telemedya hizmetinin içeriğinin kullanımını hakkında bilgi sahibi ise

2. Kamu güvenliğine karşı ciddi bir risk veya suç şüphesi varsa

3. Kullanıcının kimliğinin tespiti için Telemedya Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının 2. cümlesinin 1. bendi kapsamında olay ile ilgili tarih gerekliyse, ve

4. Kullanıcının kimliğinin ve telemedya hizmetinin kullanım içeriğinin, cezai kovuşturma veya tehdit önlenmesi için yetkili kovuşturma makamı veya polis makamına iletilmesi için tarih bilgileri gerekliyse.

(2) 1. fıkra kapsamında bilgi talebi halinde, kendi veya üçüncü kişilere ait telemedyalarını ticari olarak kullanıma hazır bulunduranlardan veya kullanıma erişim sağlayanlar, bilginin temini için gerekli veriyi derhal iletmelidir. Hizmet sağlayıcıların mukabil talebi için Adli Ücret ve Tazmin Kanunu madde 23 uygulanacaktır.

Madde 6

Telemedya Kanunu'nda Değişiklikler

En son 30 Mart 2021 tarihli Kanun'un 2. maddesinin 11. fıkrası (Federal Yasal Gazete I sayfa 402) ile değiştirilmiş olan 26 Şubat 2007 tarihinde yayınlanan Telemedya Kanunu (Federal Yasal Gazete I sayfa 179, 251) aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

1. Madde 14 Fıkra 2 aşağıdaki şekilde ifade edilir:

“Yetkili kuruluşların emri ile, hizmet sağlayıcı, fikri mülkiyet haklarının uygulanması için gerekli ölçüde, münferit durumlarda envanter verileri hakkında bilgi sağlayabilir.”

2. Madde 15'ten sonra aşağıda belirtilen madde 15a ve madde 15b eklenmiştir:

Madde 15a

Envanter ve kullanım verisi için bilgi usulü

(1) Ticari amaçlı Telemedya hizmeti sağlayan, bu faaliyetlere katılan veya erişim sağlayan herkes, madde 14(1) uyarınca toplanan envanter verilerini ve madde 15(1) uyarınca toplanan kullanım verilerini, 3. fıkradaki bilgi yükümlülüklerini yerine getirmek için bu madde kapsamında kullanabilir. Bu durum, uç cihazlara erişim koruması sağlayan şifreler veya bilgilere veya uç cihazların içinde veya uç cihazlardan ayrı bulunan ve bu amaçlarla kullanılan depolama cihazlarına uygulanmaz. Bilgi içerisine dahil edilecek olan envanter verisi, belirli bir zamanda tahsis edilen internet protokol adresi bazında da belirlenebilir; kullanım verisi bu amaçla otomatik olarak değerlendirilebilir. Bütün şirket içi veri kaynakları bilgi tedariki için dikkate alınmalıdır.

(2) Bilgi yalnızca 3. fıkrada belirtilen kurumlarca, 1. fıkrada sayılan veri toplanmasına icaz veren kanuni düzenlemelere atıf yapan yazılı talep ile, aşağıdaki amaçlar için tedarik edilebilir:

1. cezai suçların veya idari suçların kovuşturulması

2. kamu güvenliği veya kamu düzenine yönelik tehlikelerin önlenmesi veya

3. 3. ve 4. fıkralarda belirtilen makamların yasal görevlerinin yerine getirilmesi için.

1. fıkra uyarınca veriler diğer kamu ve özel makamlara iletilemez. Yakın tehlike durumunda, talep yazılı olarak yapılmasa dahi bilgi verilebilir. Bu durumda, talep ardından derhal yazılı olarak onaylanmalıdır. Bilgi talep eden makamlar, bilgi talebinin geçerliliğinden sorumludur.

(3) 1. fıkra kapsamındaki makamlar aşağıda sayılmıştır:

1. suçların veya kabahatlerin kovuşturulmasıyla sorumlu makamlar

2. kamu güvenliği veya kamu düzenine yönelik tehlikelerin önlenmesiyle sorumlu makamlar

3. Anayasanın muhafazası için federal ve eyalet makamları, askeri karşı istihbarat servisleri ve federal istihbarat servisleri

4. Yasa Dışı Çalışma Kanunu'nun 2. maddesinin 1. ve 3. fıkralarına göre inceleme görevlerinin yerine getirilmesi ve ilgili suç ve kabahatlerin kovuşturması ve önlenmesi için veri toplanmasının gerekli olduğu derecede, gümrük idaresi makamları ve eyalet kanunları altında sorumlu makamlar

(4) Kendi veya üçüncü kişilere ait teledenyaları ticari olarak kullanıma hazır bulunduranlar veya kullanıma erişim sağlayanlar, derhal ve tamamen tedarik edilecek veriyi iletmelidir. Etkilenen kişiler ve üçüncü taraflara karşı bilgi talepleri ve bilgi tedarikinin gizliliğini sağlamakla yükümlü kişiler saklıdır.

(5) Ticari olarak teledeny hizmetini sunan veya bu faaliyete katılan herkes kendi sorumluluğu kapsamında bilgi tedarikini sağlamak için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. Her bilgi talebinin, 2. fıkrada belirtilen resmi şartlara uyumluluğu bir sorumlu uzman tarafından kontrol edilmelidir; talebin işlenmesi yalnızca olumlu kontrol sonucu onaylanabilir.

Madde 15b

Şifreler ve diğer erişim verileri için bilgi usulü

(1) Madde 15a'ya istisna olarak, ticari amaçlı teledeny hizmetini sağlayan, bu faaliyetlere katılan veya bunlara erişim sağlayan kişi, madde 14(1) uyarınca toplanan şifreleri terminal teçhizata veya bu terminal teçhizatta kullanılan yahut fiziki olarak bunlardan ayrılmış depo cihazlarına erişimin korunduğu diğer verileri, 2. fıkrada atıf yapılan kurumlara karşı bilgi yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla bu hüküm uyarınca

kullanabilir. Bilgi sağlanması için tüm şirket içi veri kaynakları dikkate alınacaktır.

(2) Verilerin iletilebileceği makamlar:

1. Bir mahkeme tarafından emredildikten sonra, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100b maddesinin 2. fıkrası uyarınca özellikle ağır suçların kovuşturulması için 1. fıkarda belirtilen verileri toplamasına izin veren yasal bir hükme atıfta bulunmak suretiyle, suçların kovuşturulmasından sorumlu bir makam, veya

2. Bir mahkeme tarafından emredildikten sonra, iletimi gerektirdiği ölçüde; 1. fıkarda belirtilen verileri toplamasına izin veren yasal bir hükme atıfta bulunmak suretiyle, bir kişinin hayatına, vücut bütünlüğüne veya özgürlüğüne yahut Almanya Federal Cumhuriyeti'nin veya federal eyaletlerinden birinin varlığına yönelik somut bir tehdidi önlemek için, kamu güvenliği veya düzenine yönelik tehditleri önlemekten sorumlu bir makam.

1. fıkarda belirtilen veriler, diğer kamu kurumlarına veya kamu dışı kurumlara aktarılamaz. Bilgi talebinin kabul edilebilirliğine ilişkin sorumluluk, bilgiyi talep eden kurumlara aittir.

(3) Ticari amaçlı telemedya hizmeti sağlayan, bu faaliyetlere katılan veya bunlara erişim sağlayan kişi, açıklanacak veriyi derhal, eksiksiz ve değiştirmeden iletacaktır. Verilerin şifrelenmesi etkilenmez. Yükümlü taraflar, bilgi talebi ve bilginin sağlanması ile ilgili olarak veri sahiplerine ve üçüncü taraflara karşı gizliliği korumakla yükümlüdür.

(4) Ticari amaçlı telemedya hizmeti sağlayan veya bu tür hizmetlerde yer alan herkes, kendi hesabına bilgi sağlanması için kendi sorumluluk alanında gerekli önlemleri alacaktır. Her bilgi talebi, 2. fıkarda belirtilen resmi şartlara uygunluk açısından, sorumlu bir uzman tarafından kontrol edilecek ve talebin işleme konulmasına ancak kontrol sonucu olumlu değerlendirme sonrasında izin verilebilecektir.

3. Önceki madde 15a, madde 15c olmuştur.

4. 16. maddenin 2. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

a) 4. bentte sondaki “veya” sözcüğü virgül ile değiştirilmiştir

b) 5. bentte sondaki nokta, virgül ile değiştirilmiştir

c) Aşağıda belirtilen 6. ve 7. bentler eklenmiştir:

6. Madde 15a, 4. fıkraya aykırı olarak, burada belirtilen veriler sunulmamış yahut doğru, eksiksiz ya da zamanında iletilmemiş veya

7. Madde 15b, 3. fıkraya aykırı olarak, burada belirtilen veriler sunulmamış yahut doğru, eksiksiz ya da zamanında iletilmemiş.”

Madde 7

Ağ Uygulama Kanunu’nda Değişiklikler

En son 30 Kasım 2020 tarihli Kanun’un 9. maddesinin 2. fıkrası (Federal Yasal Gazete I sayfa 2600) ile değiştirilmiş olan 1 Eylül 2017 tarihli Ağ Uygulama Kanunu (Federal Yasal Gazete I sayfa 3352, 251) aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

1. 1. madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

a) Başlık aşağıdaki şekilde olacaktır:

“Madde 1

Kapsam, Tanımlar”

b) 2. fıkradaki “maddeler 2 ila 3” ifadesi, “maddeler 2 ila 3a” ifadesi ile değiştirilmiştir.

c) 3. fıkrada, “187” ifadesinden sonra bir virgül ve “189” ifadesi eklenecektir.

d) Aşağıdaki 4. fıkra eklenmiştir:

“(4) Hukuka aykırı içerik ile ilgili şikâyet, içeriğin kaldırılması veya içeriğe erişimin engellenmesi talebiyle ilgili

herhangi bir şikayettir. Meğerki şikayet, hukuka aykırı içeriğin varlığını açıkça içermesin.

2. Madde 3(2)(5)'te "gerekçeli" ifadesinden sonra bir noktalı virgül ve "Şikayetçi, suç duyurusunda bulunabileceği ve gerekirse sakıncalı içeriğin depolandığı kullanıcı hakkında şikayette bulunabileceği ve bu konuda hangi internet sitelerinden daha fazla bilgi alabileceği konusunda bilgilendirilecektir." ifadesi eklenmiştir.

3. Aşağıdaki madde 3a, madde 3'ten sonra eklenmiştir:

"Madde 3a

Bildirim Yükümlülüğü"

(1) Sosyal ağ sağlayıcı, 2. ila 5. fıkralarda belirtilen bildirimler için etkili bir prosedür sağlamalıdır.

(2) Sosyal ağ sağlayıcı, cezai suçların kovuşturulmasını sağlamak amacıyla merkezi makam olarak Federal Kriminal Daireye aşağıda belirtilen ve içerikleri iletmelidir:

1. sosyal ağ sağlayıcıya, hukuka aykırı içerik ile ilgili şikâyet kapsamında bildirilen içerikler

2. sosyal ağ sağlayıcının içerikten çıkardığı veya erişimi engellediği içerikler, ve

3. aşağıda belirtilen suçlardan en az birinin işlendiğine dair somut göstergelerin bulunduğu ve hukuka uygunluğun bulunmadığı içerikler:

a) Ceza Kanunu'nun 86, 86a, 89a, 91, 126, 129 ila 129b, 130, 131 veya 140. maddeleri,

b) Ceza Kanunu'nun 184d maddesi ile bağlantılı olarak 184b maddesi veya

c) Ceza Kanunu'nun 241. maddesinin hayata, cinsel kimliğin belirlenmesine, fiziksel bütünlüğe veya kişisel özgürlüğe karşı suçun işlenme tehlikesi halleri.

(3) Sosyal ağ sağlayıcı, içeriğin kaldırılmasından veya içeriğe erişimin engellenmesinden sonra gecikmeksizin 2(3).

fıkra da belirtilen gerekliliklerinin yerine getirilip getirilmediğini doğrular ve daha sonra içeriği gecikmeksizin 4. fıkraya uygun olarak iletir.

(4) Federal Kriminal Daireye gönderilecek iletinin aşağıdakileri içermesi gerekir:

1. İçerik,

2. Varsa, içeriği diğer kullanıcılarla paylaşılan veya herkese açık hale getiren kullanıcıya en son atanan bağlantı noktası numarasını içeren IP adresi.

(5) Federal Kriminal Daireye yapılacak iletim, Federal Kriminal Daire tarafından sağlanan bir arayüz üzerinden elektronik olarak yapılacaktır.

(6) Sosyal ağ sağlayıcısı, içeriği kaydedilen kullanıcıyı, içeriğin Federal Kriminal Daireye iletilmesinden dört hafta sonra 4. fıkra uyarınca iletim hakkında bilgilendirir. Federal Kriminal Daire, dört hafta içerisinde soruşturmanın amacının; bir kişinin hayatının, fiziksel bütünlüğünün veya özgürlüğünün yahut önemli malvarlığının tehlikede olması sebebiyle bilgilerin verilmemesine karar verirse, 1. cümle uygulanmaz. Federal Kriminal Daire, 2. cümle uyarınca bir emir verilmesi durumunda, 2. cümlede belirtilen tehlikeler gerçekleşmeksizin mümkün olan en kısa sürede kullanıcıyı 4. fıkra uyarınca iletim hakkında bilgilendirir.

(7) Sosyal ağ sağlayıcı, 4. fıkrada belirtilen makama, talep üzerine, 1. fıkra uyarınca içeriğin iletilmesine ilişkin prosedürün nasıl planlandığı ve uygulandığı konusunda bilgi verecektir.”

4. Madde 4, fıkra 4, bent 6’dan sonra, aşağıdaki bent 6a eklenmiştir:

“6a. Madde 3a, fıkra 1 aksine, burada belirtilen prosedürü hiç veya doğru bir şekilde sürdürmez,”

Madde 8

Temel Hakların Sınırlandırılması

Telekomünikasyon gizliliği (Alman Anayasası madde 10), maddeler 2(2) ve (3), 5(2) ve (3), 6(2) ve 7(3) ile sınırlandırılmaktadır.

Madde 9

Değerlendirme

Madde 2, numara 2, b bendinde yer alan hükmün uygulanması Federal Adalet ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı tarafından değerlendirilir. Değerlendirme dönemi, Kanun'un 1 Temmuz 2021 tarihinde yürürlüğe girmesiyle başlayacak ve bir yıl sürecektir.

Madde 10

Yürürlük

(1) Bu Kanun, 2. fıkrası saklı kalmak kaydıyla, 1 Temmuz 2021 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Madde 7, 1 ila 3. bentler 1 Şubat 2022'de yürürlüğe girer.

Federal Konsey'in anayasal hakları saklıdır.

Yukarıdaki kanun işbu belge ile yürürlüğe girmiştir.

Federal Yasal Gazete'de ilan edilecektir.

Berlin, 30 Mart 2021.

Hakem Değerlendirmesi: Çift kör hakem.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek alıp almadığını belirtmemiştir.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Etik Kurul Onayı: Yazarlar etik kurul onayının gerekmediğini belirtmiştir.

Peer Review: Double peer-reviewed.

Financial Support: The authors have not declared whether this work has received any financial support.

Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.

Ethics Committee Approval: The authors stated that ethics committee approval is not required.
